Ի· ՏԱՐԻ 1868 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 2 ԱՀԵԿԱՆ 4382 — Հ·Տ· 9 ԱՊՐԻԼ 1890 — Ն·Տ· 21 ԱՊՐԻԼ 1890 — ՀԻՋՐ· 2 ՐԱՄԱԶԱՆ 1307 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ԱՐԵՒՄՏԵՐԻՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
[illegible] ՕՐԱԳԻՐ
Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ· Պոլսոյ համար [illegible]	160
» [illegible] » »	80
» [illegible] » »	40
Դուրսը [illegible] » »	200
» [illegible] » »	100
Օտար երկրներու տարեկան [illegible]	56
» [illegible] » »	28

Դուրս գրվուած յայտարարութիւնները Տարեվերջեան վրայ և ներդրութիւնները պիտի ուղարկուին նախապէս կամ դրամի եւ թղթակցութիւնները հասցէին։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ· ՊՈԼԻՍ, 9 ԱՊՐԻԼ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Գերմանիոյ մէջ վերջերս այնքան տարօրինակ բաներ պատահեցան որ լրագիրք իրարու հետ կը մրցին մինքան զմլուսն աւելի անակնկալ զրոյցներ հրատարակելով գերմանական գործոց վրայ։

—Օրինակի համար· պելժ լրագիր մը կը ծանուցանէ թէ Գերմանիա 100 միլիոն ֆր· առաջարկեր է Պելժիոյ թագաւորին՝ Քոնկոյի նորահաստատ Պետութիւնը դնելու համար, բայց Լէոփոլտ Բ· մերժեր է Վիլհէլմ Բ-ի առաջարկն։

—Աւելի հետաքրքրաշարժ պատմութիւն մը կ'ընէ ուրիշ պելժ լրագիր մը, իբր թէ վհատպետ մը Պիզմարք իշխանէն խնդրեր է որ շարունակէ ի պահանջել հարկին օգտակար խորհուրդներ տալ իրեն, և Պիզմարք սիրով յանձն առեր է, որչափ ալ պաշտօնանկ դտնուի։ Կայսրն իմացեր և շատ ալ նեղացեր է։

—Կը զրուցուի նաեւ թէ կոմս Հէրպէրթ Պիզմարքի ամուսնութիւնն Էլիզապէթ Քարոլաթ իշխանուհւոյն հետ՝ գաղտնապէս կատարուեր է։ Իշխանուհին ամուսնալուծութեամբ արձակեալ կին մ'է, կոմսէն տասն տարեկան մեծ, 50ամեայ։ Կայսրն յայտարարեր է թէ կոմսուհի Հէրպէրթ Պիզմարք կայսերական պալատը չպիտի ընդունուի։

—Կայսեր հրամանաւ, հանրային շինութեանց Նախարարը Բրուսիոյ երկաթուղեաց պաշտօնեայներուն հրահանգ տուաւ որ իրենց մեծաւորներուն զինուորական ձեւով բարեւ տան այսուհետեւ։

—Պահպանողական լրագիրք կը բռնադատէին այն վաճառականաց դէմ որք իրենց խանութներուն առջեւ Էյֆէլի Աշտարակին ձեւով խաղալիկներ ի ցոյց կը դնեն։ Կայսրն հրաման զրկեց այս լրագիրներուն որ լռեն, որովհետեւ ինքն ալ իր զուակաց Էյֆէլի Աշտարակին ձեւով խաղալիկներ տուած է։

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Հունգարիոյ երկրագործք և դուարբոյծք յուզուած են, լրագրաց մէջ կարդալով թէ Պուքրէշի կառավարութիւնն Աւստրիոյ - Հունգարիոյ հետ առեւտրական դաշնագիր կնքելու համար բանակցութեան կը մտնէ։ Հունգարիոյ հողային բերքերն և դուարները պաշտպանելու համար ռումանական բերքերուն և դուարներուն դէմ, այնպիսի ծանր մաքսեր դրուեցան որ Հունգարիոյ սահմանագլուխք գործնականապէս փակեցան Ռումանիոյ դէմ։ Սա ալ ո՛չ նուազ ծանր մաքսեր դրաւ Աւստրիոյ գործարաններուն արտադրած զանազան վաճառքներուն դէմ։ Այս վիճակ երկու կողմն ալ ցնաստաբեր էր, և միայն Հունգարիոյ և Աւստրիոյ ազարակատերաք կ'օգտուէին։ Թաւֆիֆէ կոմսին համար մանաւանդ խնդիրը շատ ծանր է, որովհետեւ իրեն ոյժ տուող պահպանողական տարերք ըստ մեծի մասին ազարակատէր, հողագործ և դուարբոյծ են, մինչ Ցէրութեան ամէն գործարանատերաք և արհեստաւորք անհամբեր կը սպասեն Ռումանիոյ հետ մաքսային պատերազմին վերջանալուն։

—Վիեննայէ կը գրուի թէ մայիս 1ին կատարելի գործաւորական մեծ ոստն մտահոգութիւն կը պատճառէ սաստկապէս, մանաւանդ ի Վիեննա տեղի ունեցած վերջին անկարգութիւններէն ի վեր։ Զանազան կառավարութեանց միջև ծանուցագրաց փոխանակութիւն մ'եղաւ այս ոստնը կամ ցոյցը բոլորովին արգիլելու համար։ Մինչեւ իսկ կ'ըսուի թէ այս մտոք առաջին ձեռնարկն ըներ է Պելժիոյ կառավարութիւնը։ Բայց Աւստրիոյ կառավարութիւնն, աւելի ազատամիտ, կամ աւելի անփոյթ, Նախամեծար կը դատէ թողուլ որ գործաւորք իրենց առաջադրութիւնն ի գործ դնեն օրինաւորութեան սահմանաց մէջ։ Սահմանադրական երկրաց մէջ գործաւոր դասուց ազդեցութեան արդի չափն ի նկատ առնելով, կարելի չէ անոնց օրինաւոր ձեռնարկութիւնները քմահաճօրէն արգիլել։

—Տիկին Ռոզա Քէրշպաում, որ Բժշկութեան Տօքթորի վկայագիրն ստացած է զուիցերական Համալսարանի մը մէջ, Ֆրանսայ Եղեգի Կայսեր հրամանագրով արտօնեցաւ աչքի հիւանդութեանց յատուկ հիւանդանոց մը հաստատել և վարել ի Սայցպուրկ։ Առաջին անգամն է որ կին բժշկի մը իւր արուեստն ի գործ դնելու արտօնութիւն կը ստանայ Աւստրիա։

—Եւրոպիոյ ամէն կողմը տարիներէ ի վեր խնդիր է թէ յոյն լեզուի ուսման օգուտը զոհուած ժամանակին և աշխատութեան համեմատակա՞ն են։ Այս հարցման ժխտական պատասխան տուաւ Հունգարիոյ կրթական Նախարարն, որ Փեշթայի Խորհրդարանին պիտի առաջարկէ այլ եւս չշարունակել դիմադիմներու մէջ յունարէն քերականութեան դասերն, և անոնց տեղ աւելի մեծ զարկ մը տալ հունգարական գրականութեան ու գծագրութեան ուսմանց։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Դիակիզութեան խնդիրը շատ կը յուզէ կաթոլիկ եկեղեցին և եղեռնադատ ատենի դատաւորները։ Լրագիրք զարմանք կը յայտնեն կաթոլիկ կղերին ընդդիմութեան, առարկելով թէ Ս· Գրոց մէջ չկայ բան մը որ մեռեալները փոխանակ թաղելու այրելու գրութիւնը դատապարտէ։ Կը կարծուի թէ կաթոլիկ եկեղեցականք թաղման հասութենէ նուազութենէ կը վախնան, բայց կարելի է տրամադրել որ հաստատելի մը մարմինը դիակիզարանը չտարուած եկեղեցի տարուի ըստ առաջնոյն։ Բայց և այնպէս, իրողութիւն մ'է թէ ամուսնալուծութեան ընդդիմանալէ ետքը կաթոլիկ եկեղեցին դիակիզութեան եւս կ'ընդդիմանայ, Պապին հրահանգաց համեմատ, և Ֆրանսայի եպիսկոպոսք իրենց հաւատացեալ հօտը կ'զգուշացնեն դիակիզութենէ, յատուկ շրջաբերականներ հանելով։

Իսկ դատաւորք կ'առարկեն թէ երբ մեռեալ մը այրի, այլ եւս անկարելի կը դառնայ մարմինը դերեզմանէն հանելով դիաղնութեան ենթարկելու հնարքն, որով ոճիրներ երեւան կը հանուին։ Թէեւ դիակիզութիւնը պաշտպանք կը պատասխանեն թէ կածելի պարագայից մէջ գործ թիւնը մի քանի օր ետ կրնայ ձգուիլ և մարմինը խիստ քննենթարկուիլ, բայց դատաւորաց առարկութիւնն անշուշտ իւր մեծ կշիռն ունի։

Փէռ-լա-Շէզի գերեզմանատան կցեալ դիակիզարանն այժմ մարմին մը ի մոխիր կը դարձնէ 50 վայրկենի մէջ, մէկ ու կէս ֆրանքի քոք ածուխ սպառելով։ Ցայս վայր հիւանդանոցներու մէջ մեռած 1,200 անձինք, որք տէր և պաշտպան չունէին, այրեցան, ի մեծ օգուտ հանրային առողջութեան, և ի մեծ դիւրութիւն թաղման գործողութեանց, որովհետեւ հասարակաց գերեզմանատուներու մէջ տեղոյ նեղութիւնն զգալի է եւս քան զեւս։ Ընկերութեան բարձրագոյն դատուց պատկանեալ 300 անձանց եւս մարմինք այրեցան իրենց խնդրանաք, կամ իրենց ընտանեաց առաջարկութեամբ։ Ցարտոյս սկիզբէն ի վեր բարեկեցիկ դասերէն 38 անձանց մարմինք դիակիզութեան յանձնուեցան։

ՋՕՐ· ԿՈՄՍ ՎԱԼՏԷՐՋԷ

Գերմանիոյ մեծ սպայակոյտին պետ Զօր· կոմս Վալտերզէ հաշտուեցաւ Կայսեր հետ։ Պերլին վերադարձաւ, և Կայսրը փոքրաքուշ նամակի մը հետ պատկեր մը զրկեց զօրավարին, նորածննդեան տարեդարձին առթիւ։

ԷՄԻՆ ՓԱՇԱ

Գերմանիոյ Աշխարհագրական Ընկերութիւնն ոսկեայ մեծ չքագրամը զրկեց Էմին փաշային՝ իւր ափրիկեան ծառայութեանց համար, և անուշտ այն ապագայ ծառայութեանց համար ալ զոր գերման ազգը կը սպասէ իրմէ։

ՕՐԼԻԱՆԵԱՆՔ

Օրլէանեանք նոր եղանակ մը գտան միապետական դատն յառաջ քշելու համար երկրին մէջ։ Այս տարւոյ բոլոր նոր զինուորներուն ընդ պահանաւ զրկեցին լուսանկար պատկերն Օրլէանու դքսին, որ դեռ Բիէրիցի բանտին մէջ կը պահուի։ Այս լուսանկար իշխանը կը ներկայացնէ զինուորական համազգեստով։ Ստորեւ իւր ձեռամբ իշխանը գրած է· Իմ ընկերներս։

Թէեւ որոշուած է՝ յուլիս 14 ի ազգային տօնին օրը ներքուստ շնորհել Օրլէանու դքսին, բայց եթէ Օրլէանեանք շարունակեն այսպէս իրենց դիւցազնին բանտարկութիւնը քաղաքական նպատակներու ծառայեցնել, երկրայելի կը դառնայ Պ· Քառնոյի ներողամտութիւնը։

ԳԵՐՄԱՆԻ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱՅԻ

Զանզիպարէ կը ծանուցուի թէ Գերմանք հարկադրած են Զանզիպարի Էմիրն առ այժմ ետ առնելու Մանտա և Փամիա կղզեաց բրիտանական ընկերութեան տրուած արտօնութիւնը, զոր նախորդ Էմիրը շնորհած էր և նոր Էմիրն հաստատած։ Ընկերութեան ներկայացուցիչն այս անօրինութեան դէմ բողոք բարձաւ։

ՊԱՐԻԶԵԱՆ ԴՈՐԾԵՐ

Մերպիոյ չեռնոգորացի գաղթականաց վիճակն եւս քան զեւս ողորմելի կը նկարագրեն վիեննական լրագիրք։ Ցարդ աւելի քան 2,600 անձինք համաճարակ հիւանդութիւններէ մեռեր են այս դժբախտ գաղթականաց մէջ, որոնցմէ մեծ մաս մ'ալ դատարդոի վերադարձած են օսմանեան հողն և ի Չեռնոգորա։

—Այն ռուս ասպետանաւորներէն զորս Սերպիոյ ռուսասէր Խնամակալութիւնն այս օրերս պատուանշաններով մեծարեց՝ մին ալ Ռուսիոյ սպայակոյտին պետ և Զարին թիկնապահ Օպրուչէվ զօրավարն է, հարազատ համասլաւեան, որ կը ջատագովէ սլաւական ոյժերու միացումը սլաւ վեհապետին հրամատարութեան ներքեւ։

—Տքթ· Տոքիչ, որ Սերպիոյ նորակազմ Պետական Խորհրդոյն ատենապետ անուանեցաւ, պիտի պահէ իւր պաշտօն իբրեւ գլխաւոր դատաւորակ Ալեքսանդր պատանի թագաւորին։

ՓՈՐԹՈՒԿԷԶ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱՅԻՔ

Փորթուկէզներուն մէջ հականգլիական ցոյցերը կը շարունակուին, թէեւ ո՛չ առաջուան ազմկալի ձեւերով։ Փորթուկալի մեծագոյն բանաստեղծն Անգլիոյ դէմ բուռն ատելութիւն արտայայտող երգ մը յօրինեց, որ շուտով ծաւալեցաւ և ժողովրդական եղաւ։ Փորթուկալ երկու միլիոն անգլ· ոսկւոյ փոխառութիւն մը կնքեց ի Փարիզ զինուորական պիտոյից գնման համար, այս օրերս ալ երկու ու կէս միլիոն անգլ· ոսկւոյ նոր փոխառութիւն մը կ'ուզէ կնքել, երկաթուղեաց և այլ մեծ շինութեանց համար։

Մոզամպիքի (արեւելեան-հարաւային Ափրիկէ) փորթուկէզ գաղթականութիւնն եւս յուզման մէջ է։ Կառավարական հրաւէրին պատասխանելով, փորթուկէզ գաղթականք դեռ եւս ժողովներ կը կազմեն Անգլիոյ ընթացքին դէմ բողոքելու համար, որ անիրաւաբար կը բռնանայ տկար փորթուկալի վրայ և նորա ստացուածոց մէկ մասը կը կորզէ։ Մոզամպիքի շրջակայ բնիկ ցեղերուն պետերն հրաւիրեցան փորթուկէզ կուսակալին կողմէ՝ կանխաւ յայտարարելու թէ երբ պատերազմ ծագի Անգլիոյ թէ Փորթուկալի պիտի յարին։

ՀԵՌԱԳՐԱՅԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՇԱԲԱԹ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ ԱՒՈՒՐՑ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Երեսփ· ժողովոյն մէջ Պ· Կոչրն ելմուտցոյցը ներկայացուց։ Հասոյթք կը հասնին 90½ միլիոն անգլ· ոսկւոյ, ծախքերն՝ 86 միլիոն 900 հազար, որով հասութիւն առաւելութիւն կայ երեք ու կէս միլիոն ոսկւոյ։ Երմտական նախարարն յարեց թէ այս նախնական թուանշանք վերապահութեամբ պէտք է ընդունուին, ցորչափ գործաւորաց և գործատուներու խնդիրը նպաստաւոր կարգադրման մը չյանգի։ Կառավարութիւնն հասութիւց այս յաւելեալ մասը պիտի գործածէ ազքատ դասուց վրայ ծանրացող ինչ ինչ ներքին տուրքերը թեթեւցնելու։

—Հետեւեալ օրը Պ· Կոչրն, ի տնօրինութիւն հասութիւց յաւելեալ մասին, առաջարկեց ջնջել արծաթի եւ ոսկւոյ վրայ տուրքերը, զեղչել թէյի և չամիչի տուրքերն, աւելցնելով ոգելից ըմպելեաց տուրքն, և Հնդկաստան և գաղթականութիւնները զրկուած նամակաց գրոշմատուրքը զեղչել։

—Արտաքին գործոց խորհրդական Սըր Ճէյմս Ֆէրկիւսըն, հարցման մը պատասխանելով, յայտարարեց թէ Փորթուկալի արտաքին գործոց Նախարարը վերջին հաւատած է Անգլիոյ դեսպանին թէ բնաւ տեղեկութիւն չունի որ Փորթուկէզներ արշաւանք մ'ի կ'ընեն եղեր Շիրէ գետին վրայ ի Մոզամպիք, բայց եթէ այս զրոյց ստուգուի, պիտի փութայ հրաման զրկել որ Փորթուկէզք, Անգլիոյ հետ եղած կարգադրութեան համաձայն, Ռուսօ գետին այս կողմը քաշուին։ Փորթուկէզ իշխանութեանց թոյլ չպիտի տրուի Անգլիոյ հետ որոշեալ կարգադրութեանց հակառակ շարժիլ։

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ Պ· ՔԱՌՆՈՅԻ

Անցեալ շաբաթ Հանրապետութեան Նախագահն ընդունելութիւն մ'ըրաւ Մարսիլիոյ կառավարչական պալատան մէջ։ Աւստրիոյ ընդհանուր հիւպատոսը, Պ· Քառնոյի ներկայացնելով հիւպատոսական մարմինը, բարեմաղթութիւններ ըրաւ հանրապետական կառավարութեան բարօրութեան ու բարգաւաճման համար։ Պ· Քառնօ, շնորհակալութիւն յայտնելով, ուրախ եղաւ որ Մարսիլիոյ վաճառականութեան վերաբերեալ շահերն այսքան լաւ ձեռքերու պաշտպանութեան յանձնեալ կը դտնէ։

Մարսիլիոյ եպիսկոպոսը, կղերական դասը ներկայացնելով Նախագահին, հայրենասիրական ոգւով բանախօսութիւն մ'ըրաւ, որուն համար շնորհակալութիւն յայտնեց Պ· Քառնօ։

Այցելով Առեւտրական Սենեակը, Պ· Քառնօ Մարսիլիոյ վրայ իւր համակրանքն յայտնեց, և բարեմաղթութիւններ ըրաւ Մարսիլիոյ ապագային ու բարգաւաճման համար։ Երեկոյին, քաղաքային խորհուրդն հաց կերոյթ տուաւ ի պատիւ Պ· Քառնոյի, որ ի պատասխան քաղաքապետին բաժակաճառին, ցոյց տուաւ թէ Ֆրանսա ո՛ր ատիճան կը շահագրգռի ընկերային խնդրոց։ «Պէտք է հպարտութեամբ գիտենք այն նշանաւոր դիրք զոր Ֆրանսա սոյն ընդարձակ ապաբէզին վրայ ձեռք բերած է սոսկ ազատական միջոցներով։ Ցարեց թէ այժմեան տնտեսական դայթարներուն մէջ, պէտք է միութիւնն ամէն հայրենասիրաց որք փափաքող են երկրին շահուց ծառայել։

—Իտալեան նաւախումբն, որ Ֆրանսական ջուրերը գնաց ի պատիւ Պ· Քառնոյի, անցեալ հինգշաբթի խարսխեց Իէռեան կղզեաց հանդէպ, և հետեւեալ առաւուն Թուլոնի առջև ժամանեց։ Այս առթիւ թնդանօթաց արձակմամբ ողջունեց Ֆրանսական երկիրն, ուստից Ֆրանսական բերդերը պատասխանեցին նոյն եղանակաւ։ Իտալացի ծովակալ Լովէրա իւր սպայակոյտին հետ Ֆրանսական ծովակալին մարտանաւը գնաց յայցելութիւն, յետոյ ցամաք եկաւ՝ Ֆրանսայի ծովային և զինուորական իշխանութեանց այցելու համար։

ՁԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պ· Սթէնլի Քանէ Քարիզ դնաց։ Ճամբորդելով հանդերձ, իւր երկհատոր գրքին, Ի Դ-էյ Ամէյնէ, տպագրական փորձերը կը կարդայ։

—Իտալիոյ ազգային ճարտարութիւնն և վաճառականութիւնն յառաջացնելու նպատակաւ գործող ընկերութեան նորաշէն պալատան բացմանն առթիւ, ծովային նախարար Պ· Պրին բանախօսելով, յոյս յայտնեց թէ, եթէ մինչազգային կացութիւնը շարունակէ բարւոքիլ խաղաղասէր քաղաքականութեամբ, շուտով միջոց պիտի գտնուի թեթեւցնելու Իտալիոյ տնտեսական պայմանաց վրայ ծանրացող զոհողութիւնները։

—Պրազիլիոյ առաջամանակեայ կառավարութիւնն, որ բոլորովին սկեպտական ուղղութեան մը կը հետեւի, պետական վարժարանաց մէջ կրօնի ուսումը չնջեց։

—)(124)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԴՐԱԽՏ

ՄԱՍՆ ՁՈՒՐՈՒՐԴ

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

—Դիտե՞ս, Ժէռդռիւտ, թէ քահանայ մը և ո՛չ իսկ իրաւունք ունի զղջացողի մը խոստովանութիւնը միտք բերելու։ Այդ խոստովանութիւնն իր յիշողութենէն ջնջելու է։ Երբ զղջացողը դուրս կ'ելլէ խոստովանարանէն, թողութեամբ մաքրուած, այլ եւս իր ըսածներէն ո՛չ մին մնալու է։ Մինչդեռ ես, Ժէռդռիւտ, քեզ հետ ելեր կը խօսիմ Լա Հէօյնի խոստովանութեանը վրայ։ Արդէն, այն տարօրինակ կացութեան պատճառաւ որուն խօսքը կ'ընէի քեզ հիմակ եւ ուր կը գտնուիմ այժմ քու յանցանքովդ, պարտականութեանս դէմ կը մեղանչեմ...

Երէցը գլուխը ձեռացը մէջ առաւ և երկարօրէն մտածեց։

—Քեզի դէմ վճիռ չ'ունիմ, Ժէռդռիւտ։ Չեմ կրնար նաև պատժել զքեզ։ Մինակ կ'երդմցունեմ զքեզ՝ երկիւղածութեամբ սրտիդ խորը պահել իմացած գաղտնիքդ։ Այդ գաղտնիք ո՛չ քուկդ է և ոչ իմս։ Լաւագոյն է որ խոստովանահայրը մեռնի քան գաղտնիքն երեւան հանէ։ Եւ եթէ բացարձակ գաղտնապահութիւն չունենամ, ինքզինքս անպատուած կ'ըլլամ։

Ժէռդռիւտ, գլուխը կախած, կը լռէր միշտ։

—Կ'ըմբռնես, Ժէռդռիւտ, թէ այս դէպքէն յետոյ այլեւս քովս չեմ կրնար պահել զքեզ։

—Ձիս կը վռնտե՞ս։

—Շիտակը, զքեզ պահելով՝ կերպով մը քու վարմունքդ ընդունած պիտի ըլլամ, քանի որ զքեզ պատժելու միակ միջոց մը ունիմ, այն է ճանրել զքեզ։ Բայց մի՛ վախնար։ Պէտք եղածին չափ դրամ պիտի տամ քեզ որպէս զի թշուառութեան չմատնուիս և առանց ամաչելու կարենաս ուրիշ տեղ մը փնտռել։ Խորհուրդ կուտամ քեզ սակայն որ քահանայներուն չդիմես։ Չեմ ուզեր որ իմ տանը մէջ տեղի ունեցածն ուրիշի մը տան մէջ ալ պատահի։ Բայց դիւրաւ պիտի կարենաս քաղաքացւոյ մը տունը կամ դղեակ մը մտնել։ Բայց ի այս պատահածէն, քու ծառայութիւններդդ գոհ եմ։ Ուստի լաւ վկայականներ պիտի տամ քեզ։ Միայն, խոստացի՛ր ինձ, Ժէռդռիւտ, երդուընցի՛ր սա Յիսուսին վրայ, որ կախուած է գլխուս վերև, ննջարանին մէջ, թէ ո՛չ մէկուն, ի՛նչ աղերս եւ ի՛նչ ըսպառնալիք ալ ընեն, չպիտի յայտնես ինչ որ լսեցիր։

Ժէռդռիւտ աչքերը սրբեց։

Դէմքը տարօրինակ կերպիւ դաժան երեւոյթ մը առած էր։

—Զե՞ս պատասխաներ, կ'ըսէր քահանայն զարհուրած։ Արդեօք կը վարանի՞ս։

—Այո՛, պատասխանեց աղախինը խուլ ձայնով մը։

—Աղէկ լսեցի՞, մրմնջեց Նօէլ, տեղէն ելլելով ու անկողնէն վար ցատքելով, վասն զի այդ խօսքը ոյժ տուած էր իրեն։ Մտածէ՛, Ժէռդռիւտ, որ եթէ չարաչար գործածես նաւիրական գաղտնիքը զոր իմացար, վատ գործ մը ըրածի պէս կ'ելլաս։ Նոյնքան յանցաւոր կ'ելլաս որքան եղաւ այս կին։ Մենք երկուքիս ալ իրաւունք չունինք ըստ կամս երեւան հանելու այդ խոստովանութիւնը...

—Չեմ գիտեր, պարոն երէց, թէ իրաւունք ունի՞նք կամ ոչ։ բայց սա գիտեմ թէ այդ բանն արդարութիւն եղած կ'ըլլայ։

—Ինչպէ՞ս... ի՞նչ է քու միտքդ։ Ինձի երկիւղ կը պատճառես։

—Այդ կինը պահ մը առաջ ըսաւ ձեզ թէ Ռընօտիէռի հետ ինքն էր միակ յանցաւորը, թէ իր ամուսին մասնակցութիւն չունէր ոճրագործութեան մէջ, թէ նա ո՛չ Վիրժինի լաթուշն սպաննած էր ո՛չ ալ ինը հազար ֆրանք գողցած։ ըսաւ ձեզ թէ իր ամուսին միակ թերութիւն մը ունեցած էր, այն է գտնել կարծած ինը հազար ֆրանքը ետ չիտալը։

—Վերջը՞։

—Վերջը, պարոն երէց, կը զարմանամ տեսնելով որ չէք հասկնար կիսատ բառերով ըսած խօսքերս։ Այդ մարդը գուցէ դատապարտուի, վասն զի իր վրայ ծանրացող ամբաստանութիւնք ջախջախիչ են։ Ի՞նչ բացատրութիւն պիտի տայ այդ պանքտոմներու թիւերուն։ Եւ ինքը անմեղ է, ու որչափ ալ ուրիշ պարագայի մէջ քիչ արժանի ըլլայ կարեկցութեան, կարելի չէ թողուլ զինքը որ բուն յանցաւորին տեղը դատապարտուի։

Եւ կրկին լռութենէն մը յետոյ։

—Մանաւանդ երբ յանցաւորը Ռընօտիէռի պէս վատին մէկն է։ Ցիշեցէք ձեր հօրը վերջին վայրկեանները, պարոն երէց, յիշեցէք բժշկին դէմ իր ունեցած սոսկալի ատելութիւնը։ Ցիշեցէ՛ք թէ մեռնելու վայրկենին չուզեց մտնալ այդ ատելութիւնն, երբ կը յորդորէիք զինքը ներող ըլլալ։

—Եւ չգիտեմ ի՞նչ վրէժխնդրութեան համար կ'ուզես որ ոտնակոխ ընեմ քահանայի մը ամէնէն աւելի նուիրական ու գերագոյն պարտականութիւնը։

—Վրէժ լուծելու խնդիր չիկայ։ Չեմ գիտեր թէ հայրերնիդ կ'ուզո՞ր վրէժ լուծել Ռընօտիէռէն։ Խնդիրը պարզապէս անմեղ մը ազատելուն վրայ է։ Ես խեղճ կին մը և խոնարհ աղախին մըն եմ, պարոն երէց, սակայն ինձի այնպէս կուգայ որ անմեղ մը թիարանէն կամ կախաղանէն ազատելն ալ ուրիշ ամէն պարտականութեանց չափ նուիրական է։

—Կը սխալիս, Ժէռդռիւտ, կարծելով թէ խոստովանութենէն մը վերջը կրնամ տրամաբանել ընելիքիս վրայ։ Ինչ որ ալ ըլլան իմ լռութեանս ահռելի հետեւանքներն, իմ պարտքս է լռել։

—Անկարելի է այդ։

—Այս այսպէս է։ Արդ, որովհետեւ քու իմացած գաղտնիքդ ինձ չպատկանիր, կարգելում քեզ՝ անոր վրայ մտածելէ։

—Այդ ուրիշ բան է։

—Ինչպէ՞ս ըսիր։

—Կրսեմ թէ դիպուածը չէր կրնար այսքան կարեւոր գաղտնիք մը հաղորդել ինձ անօգուտ տեղը։ Կրսեմ թէ դիպուածը չէ, այլ նոյն ինքն Աստուած, որ ուզեց ինձ իմացունել Ռընօտիէռի եղեռնագործութիւնը։

—Թշուառակա՞ն, կը հայհոյես։

—Ո՛չ, պարոն երէց, և չեմ կարծեր բնաւ որ գէշ ծառայութիւն մը մատուցած ըլլամ մարդկութեան, եթէ օգնեմ նմա՝ Ռընօտիէռի ձեռքէն ազատիլ։ Կրնայ ըլլալ որ անգաղտնապահութիւն մը գործեմ, բայց այդ բանը մեզք չպիտի համարիմ ինձ։ այս իրաւ է։

Քահանայն, ընկճեալ, չպատասխանեց։ Շփոթած կը մնար։ Իրեն այնպէս կը թուէր թէ խօսողը Ժէռդռիւտը չէր, իր ազախինը զոր միշտ խոնարհ և հլու ճանչցած էր և որ այժմ գրեթէ կը հրամայէր։

—Այս ի՞նչ վիճակի մէջ ինկայ, Աստուա՛ծ իմ, մրմնջեց։

—Ի՞նչ, պարոն երէց, դուք ի՞նչ մեղք ունիք։ Ոչինչ, Ձե՞րն է յանցանքը եթէ ես իմացայ Լա Հէօյնին գաղտնիքը։ Դուք դիտէ՞ք թէ ես ննջարանին մէջ կը գրանուէի, անկողնիդ չտկելու զրաղած։ Ո՛չ։ Արդ, ենթադրեցէք պահ մը թէ զիս նշմարած չըլլայիք։ Ենթադրեցէք թէ դուրս ելած ըլլայիք, պարէզը, ծառերուն տակ ձեր ընթերցումը շարունակելու համար։ Ես այդ միջոցին անկողինը պիտի չտկէի։ Ցետոյ, խոհանոց պիտի իջնէի կըրակ վառելու համար։ Այն ատեն միտքերնուդ պիտի անցնէ՞ր թէ Ռընօտիէռի գաղտնեաց տեղեակ եմ։ Եւ խիղճերնիդ պիտի տանջէ՞ր զձեզ եթէ շատ չանցած խնամախիք յանկարծ թէ անծանօթ անձի մը կողմէ եղած մատնութեան վրայ, Ռընօտիէռ և Լա Հէօյն ձերբակալուած, առանձին առանձին հարցաքննուած են և թէ Լա Հէօյն կատարեալ խոստովանութիւններ ըրած էր։

—Ի՞նչ բանի կրնան ծառայել այդ ենթադրութիւնք։ Ես գիտեմ եղածը։ Եւ իմ պարտականութիւնս է արգելուլ զքեզ խորհուրդդ ի գործ դնելէ։

—Ի՞նչպէս կրնաք արգելուլ, պարոն երէց։

—Քեզ պատատելով, քանի որ քեզ նկատմամբ ունեցած բարիքներուս յիշատակն ազդեցութիւն չունեցաւ սրտիդ վրայ։

Եւ քահանայն, իր անձկութեան մէջ, ձեռքերը կը գալարէր։

—Դու իմ սպառնալիքներս առ ոչինչ դրեցիր։ Քու սիրտդ ապերախտութեամբ շաղախուած է։ Թերեւս ազաչանաց զիջանիս։

Եւ յանկարծ, դեռ Ժէռդռիւտի միտքէն չանցած թէ ինչ պիտի ընէր իր խօսակիցը, քահանայն ծնրադիր ինկաւ—աղախնոյն առջեւ ծնրադիր,—առանց բնաւ կասկածելու թէ այդ խեղճ կինը իր մայրն էր,—իր մայրը զոր կը պաշտէր ատենօք եւ որուն վրայ ցուցած էր այնքա՞ն։

(Շարունակելի)

—Այս պահուս մանաւորապէս Աւստրիոյ, Գերմանիոյ և Անգլիոյ մէջ աշխատաւորք ամէն միջոցներով այժ կուտան իրենց ծանօթ խնդրուածոց ընդունելութեան։ Խոստութիւններ ալ կը պատահին երկուստեք։

—Անցեալներն Ռուսիոյ պատերազմական նախարարութեան իրաւասութեան ներքեւ դրաւ Ռուսիոյ սահմանաց վրայ պաշտօնավարող մաքսապահները։ Նոր հրամանագրով մը, կայսրն այս պահնորդներն 77 հեծելախումբերու բաժնեց, բոլորովին զինուորական հրամատարութեան ներքեւ։ Այս կերպիւ Ռուսիա քսանի մը հազար զօրք աւելցուց իւր սահմանապահ այժերուն վրայ։

—Փեթերսպուրկի համալսարան բարեսիրական ընկերութիւնը կառավարութեան մատոյց ծրագիր մը «Համալսարան Գիտութեանց Ակադեմիայի» մը հաստատման համար, հարաւային Ռուսիոյ քաղաքի մը մէջ։

—Պիզմարք իշխան, երկտող հատուածով մը լրագրաց մէջ շնորհակալութիւն յայտնելով իւր ծննդեան տարեդարձին առթիւ իրեն խնդակցողներուն, կը յիշեցնէ թէ ինք «դ-ւշոնէ» եղած է։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կիլիկիոյ Ամէն. Կաթողիկոսն հեռագիր մը ուղղելով Պատրիարքարան, ծանուցած է թէ Հալէպէ ճամբայ ելած է Սիս երթալու համար և թէ Հալէպի ազգայնոց մէջ ծագած խրն դիրները կարգադրելու համար հարկ է հեռացնել տեղւոյն առաջնորդ Կէօմրիւճեան Գեր. Մովսէս վարդապետը։

Միևնոյն իմաստով հեռագիր մը ևս Հալէպի կրօնական ու քաղաքական ժողովոց կողմէ հասած է ի Պատրիարքարան։

Բագուի և Մոսկուայի հայ երիտասարդութեան և հայ ուսանողաց կողմէ շնորհաւորական հեռագրեր հասած են առ Խրիմեան Հայրիկ, Ն. Ամենապատուութեան ծննդեան եօթանասներորդ տարեդարձին առթիւ։

Այդ հեռագրերով, որոց մէկ մէկ օրինակն ևս Խմբագրութեանս հաղորդուած է, յիշեալ ազգայինք իրենց խորին յարգանքն ու համակրանքը կը յայտնեն և երկար կեանք կը մաղթեն Ամէն. Խրիմեան Սրբազանին։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Փ-Ն-ԷՐ-Բ-Ն Ա-Ի-ՆԻ Պ-Ր-Ի-Ր-Ի-Ն

Բնիկ Տարէնտցի Պաղտասար Պագրխեան անուն մի ազգային տան եւ ութ տարի յառաջ Հայրենիքէն ելած է յօտարութիւն և տասն երկու տարիէ ի վեր անյայտ եղած և ուր գտնուիլն անծանօթ է։

Ցիշեալն՝ 39-40 տարեկան է, միջահասակ, կնդակագլուխ, աչքերը՝ ծաւ. քիթը՝ մեծ և պեխերը՝ դեղին, և ձախ կողման պեխին տակ փոքրիկ կարմիր վէրք մ'ունի և քալելու ատեն մէջքը կը կքէ և արհեստն է համեստագործ։

Կը յանձնարարուի Արգոյ Ազգայնոց, որ՝ եթէ երբեք յիշեալին ո՛ւր, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին որ և է տեղեկութիւն ունին, հաճին Պատրիարքարանի ծանուցանել ի գիտութիւն։

5 Ապրիլ 1890

Ի Պատրիարքարանի Հայոց

Կ. Պոլիս

ՅՈՒՅՑԱԿ ԵՐԿՐՈՐԴ

1890 Դ-Ր-Ց ՀԱՆ-Ի-Ա-Ր-ԲԵՆ

Ի ՆԴ-Ա Ազգ. Հի-ան-դ-ան-ցի

(Մինչ ցվերջ մարդ)

		ԸՆԴ. ԴՐՈՄ
Նախորդ ցուցակին գումարը		8208
Բարեգութ Տարք		
Յովհաննէս	Քէրէստէճեան	864
Ագաթան	Թահտապուրուն և եղբարք	864
Յովսէփ	Գավաֆեան, գործարանատէր	864
Փուլճեան,	Ճէզվէճեան և Արապեան	864
Յարութիւն	Գնաճեան	540
Եղիա	Պէյլէրեան	432
Համբարձում	Թորոսեան	432
Յովհաննէս և Կարապետ Փապուճեան		432
Պապիկ	Գալչընեան	432
Յարութիւն	Սահակեան	270
Խաչիկ	Էթմէքճեան	216
Բարսեղ	Խիպէսէրեան	216
Վարդան	Պապիկեան	216
Յակոբ	Պէկեան	216
Գառնիկ	Սերովբեան	120
Խաչիկ	Պաքքալեան	108
Բարթիկ	Մնտիկեան	108
Յակոբ	Աճառեան	108
Մասեհ	Մասեհեան	108
Տ. Գրիգորեան և Յովհաննէսեան		108
Գումար		15.726

Ի Դիմաց Հոգ. Ազգ. Հիւանդանոցի

Ատենադպիր — Ատենապետ

Տ. ԿԻՐՄԻՐԻՇԿԷՐՏԱՆ — ՄԻՐ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ԱԶԴ

«Ռնար» երաժշտական ընկերութեան ձայնական ճիւղին անդամակցիլ փափաքողք կրնան դիմել առ տեար Յ. Վ. Աճէմեան, թիւ 25, Սէլանիք խան, ի Գալաթիա։ Փորձերը պիտի սկսին յառաջիկայ յուլիսի վերջը։

414 — 1—6

ՆԵՐԲԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՆԹՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆԷ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆՔ

Կրթական Նախարարութեան քննիչ ժողովոյ պատուակալ անդամ անուանեցաւ Իսաք Լամն էֆէնտի։

Իւլայի առաջին աստիճան տրուեցաւ Պէյլիթլմալի տնօրէն Հիւսնի էֆէնտի։

Սանիյէ Միւթէմիզի աստիճան՝ Շէյխ-Իւլ-Իսլամի Դրան հաշուակալ Հանիֆ էֆէնտիի։

Առաջին կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Բարձր. Շէյխ Իւլ-Իսլամին խորհրդական Նէճիպ էֆէնտիի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Շէյխ-Իւլ-Իսլամի Դրան մէքթուպճի Ռէմզի էֆէնտին էֆէնտիի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ դաֆի Նախորդ Միւֆէթթիշ Ռաբէ[illegible] էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Պրուսայի Նահանգին խտարէի ժողովոյ ա[illegible]դամ և էվգաֆի փոխ-հաշուակալ Սի[illegible]լէյման պէյի։

ՈՒՐԲԱԹ ԱՒՈՒՐ ՍԷԼԱՄԼԸՔԸ

Ուրբաթ աւուր Սէլամլըքի արքեպիսկոպոսութենէն յայտնի, որ տեղի ունեցաւ Էրթողրուլ մզկիթին մէջ, Վեհ. Սուլթանը, բաց կառքի մը մէջ բազմած, Պէշիքթաշի ճամբով նչան թագնաց և այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մայր Թագուհւոյն։ Ն. Վեհափառութիւն քառորդի մը չափ անդ մնալէ յետոյ Կայս. պալատ վերադարձաւ։ Կառքին մէջ՝ Վեհ. Սուլթանին մօտ բազմած էր կայսերազուն իշխան Բարձր. Պիւրհանէտտին էֆէնտի և Ն. Վեհափառութեան դէմ՝ Արտաքին գործոց Նախարար Սայիտ փաշա։

ՐԱՄԱԶԱՆ

Երէկ սկսաւ Բամազան ամիսը, վասն զի ուրբաթ իրիկուն կարելի չէր եղած տեսնել լուսնոյ մահիկն և հետեւարար Շապան ամիսն ամբողջացած նկատուած էր շաբաթ օր։

* * *

Բամազանի առթիւ դատարանք երկուշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը միայն բաց պիտի մնան, իսկ Դատական Նախարարութեան պաշտօնատունը բաց պիտի մնայ սովորական օրերու պէս ինչպէս նաեւ դատարանաց դիւանները։

* * *

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, կայս. հրամանի մը համաձայն՝ ծանոյց ամէն կողմ որ թուրք կանայք Բամազանի միջոցին փողոցներու և այլ հանրային վայրերու մէջ երեսնին բաց չըրջին և անվայել ընթացքի մէջ չդտնուին եւ հակառակ գործող կանայք ձերբակալուին ոստիկանութեան պաշտօնէից կողմէ։ Այս հրման հաղորդուած է նաև կառավարական բոլոր պաշտօնէից և քարտուղարաց որպէս զի զեկուցանեն զայն իրենց ընտանեաց և զգուշացնեն զանոնք։

* * *

Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ շաբաթ օրը կայս. անձնական Դանձուն ամբարանոցէն երեք հազարէ աւելի կալսակլոց բրինձ, շաքար, կարագ և այլն բաշխուեցաւ Բամազանի առթիւ։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Բարձր. Շէյխ-Իւլ-Իսլամ էֆէնտին, Պետական խորհրդոյ Նախագահ Բարձր. Արիֆի փաշա, բոլոր Նախարարք, Մեծ-Եպարքոսին խորհրդական Նէճիպ աֆէնտի էֆէնտի և այլ բարձրաստիճան պաշտօնատարք երէկ իրիկուն կայս. պալատ երթալով, իթֆարն անդ ըրին և երկրորդ սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի միջոցաւ արժանացան Վեհ. Սուլթանի մեծարանաց։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Երեկի Նախարարաց խորհրդոյ նիստէն յետոյ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն ու Արտաքին գործոց Վեսմ. Նախարարն երկար խորհրդակցութիւններ կատարեցին ինչ ինչ կարեւոր խնդրոց վրայ։

—Շաբաթ օրն Ելմտական Նախարար Վեսմ. Յակոբ փաշա և խորհրդական Նէճիպ էֆէնտի Բ. Դուռը գնացին և Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ խորհրդակցութիւններ կատարեցին օսմ. պարտատոմսերու միացման խնդրոյն վրայ։

ՍԱՔՍ ՄԱՅՆԻՆԿԷՆԻ ԴՈՒՔԸՐ

Սաքս Մայնինկէնի դուքսն, որ իւր կնոջ և որդւոյն հետ Պրուսա գնացած էր, ուրբաթ օրը մայրաքաղաքս վերադարձաւ և երեկոյին պալատական կառքերով կայս. պալատ գնաց իւր հետ ունենալով դերմանական դեսպանն, առաջին թարգմանն և այլք։

Դուքսը՝ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունեցաւ և Ն. Վեհափառութեան մատոյց Սաքս Մայնինկէնի Դքսութեան մեծ պատուանշանը։

Վեհ. Սուլթանն իւր գոհունակութիւնն յայտնելով, ականակուռ Օսմանիյէ պատուանշան նուիրեց դուքսին և առաջին կարգի Մէճիտիյէ՝ նորա որդւոյն։

Դուքսն յետոյ կայս. պալատն մեծ դահլիճը գնաց, ուր քիչ յետոյ Վեհ. Սուլթանը փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Ն. Բարձրութեան։

Ժամ մէկին մօտ շքեղ հացկերոյթ մը տրուեցաւ ի պատիւ դքսին և Վեհ. Սուլթանն իւր ներկայութեամբ պատուեց սեղանը։ Ներկայ գտնուեցան նաեւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, նախարարք ոմանք, պալատական բարձրաստիճան պաշտօնատարք, դերմանական դեսպանը, գլխաւորք պաշտօնեայք և դքսին հետեւորդք։ Կայս. պալատն նուագածուց խտարն ա[illegible] հացկերոյթի պա[illegible]տոյ դուքսն [illegible] Օթէլ

ՕՍՄ. ԱՐԻՖԷԹՈՒԼԼԱՒ

Ուրբաթ աւուր Մէնտէրէ-ի մէջ հետեւեալը կը կարդանք.

Զորեքշաբթի օրը Բ. Դրան հաղորդուեցաւ Վեհ. Սուլթանի մէկ իրատէն հրամայող որ վերատին քննուի օսմ. պարտատոմսից փոփոխման (ֆոնվէրսիոն) ծրագիրն և գլխաւորաբար ծրագրի այն մասն որ Բ-Ն-Է-Ր արժէթղթոց կը վերաբերի։ Ելմտական Նախարարն այդ օրը ներկայ չգտնուեցաւ Նախարարաց խորհրդոյ նստին, այլ ուղղակի իւր պաշտօնատեղին գնաց ուր խորհրդական Նէճիպ էֆէնտիի և Պ. Բայլարտի հետ մինչեւ իրիկուն զբաղեցաւ յիշեալ գործոց վերաբերեալ հաշիւներով։ Հինգշաբթի առաւօտ Վեսմ. Յակոբ փաշայի տան մէջ ի Բերա նոր գումարում մը տեղի ունեցաւ որուն ներկայ գտնուեցան,—բաց ի Պ. Բայլարտէ և Նէճիպ էֆէնտիէ,— Պ. Լա Ֆիւանդ և Պետրոս էֆէնտի Դուեումճեան։ Յետոյ, Նախարարը Խազինէի Խասսայի պաշտօնատունը գնաց։

Կը յայտնուի թէ Վեսմ. Յակոբ փաշայի նշանակած թիւերը պիտի արդարացուին Բ-Ն-Է-Ր արժէթղթոց փոփոխման պայմաններն, որք ի սկզբան ծանր կը թուէին, վասն զի ըստ մեր տեղեկոց թեանց, փոփոխմանց այդ մասը Վեհ. Սուլթանի մասնաւոր ուշադրութեան առարկայ եղած է, ըստ որում Ն. Վեհափառութիւն իւր հայրական հեռատես հոգածութեամբ կը հսկէ միշտ տէրութեան շահուց վրայ։

Արդէն, կը կարծենք թէ այն Իրատէներ, որոցմով Վեհ. Սուլթանն հաճած էր սկզբամբ վաւերացուցեալ ելմտական Նախարարին առաջարկած գործողութիւնը, հինգ միլիոն արժէթղթոց չրջաբերութեան հանման միայն կը վերաբերէին, որոց մէկ ու կէս միլիոնը միայն պիտի առնուէին սեղանաւորական հաստատութեանց խմբակին (ֆոնտէ) կողմէ, և որոց համար Վեհ. Սուլթանն հրամայած էր որ Վեսմ. Յակոբ փաշայի և խմբակին միջեւ կարգադրեալ 75 առ 100էն աւելի բարձր գին մը ձեռք բերուի։

Հարկ է յայտնելու թէ երկուշաբթի օրը Յակոբ փաշայի և Սըր Էտկար Վինսընտի միջեւ ստորագրեալ վերջնական պայմանագիրը, մինչեւ ցարդ մատուցուած չէ Վեհ. Սուլթանի բարձր վաւերացման։

* * *

Մէնտէրէ- իւր շաբաթ աւուր թուով ևս հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ։

Երէկ (ուրբաթ) Վեսմ. Յակոբ փաշա իւր տան մէջ շարունակեց պատրաստել այն հաշիւներ որք պիտի պարզեն արժէթղթոց փոփոխման գործողութիւնն, այնպէս ինչպէս ընդունած և պատրաստած էր զայն Պ. Բայլարտի և Պեարսս էֆ. Դուլումճեանի հետ։ Այսօր կամ վաղը Ն. Վեսմութիւն պիտի կարենայ իւր բացատրական տեղեկագիրը ներկայացնել առ որ անկէ է Բ. Դուռը Վեսմ. Յակոբ փաշային թոյլատրած է չորեքշաբթի օրը ելած կայս. Իրատէին պարունակած դիտողութեանց պատասխանելու հոգը։

Մինչդեռ զանազան դրամական հաստատութեանց ծանօթ խմբակն 8 միլիոն ոսկւոյ արժէթղթերի կ'ստանձներ ի փոփոխութիւն Բ-Ն-Է-Ր արժէթղթոց, պայմանագրեալ 75 դրուշի գինը սա անպատեհութիւնն ունէր որ, այս Բ-Ն-Է-Ր արժէթղթերէ արդէն 100ին 100 արժելէ հեռի չէին, երբ այս կարգադրութիւն կը կնքուէր, և որպէս դիւրին էր դուշակել, այս կարգադրութեան լուրին վրայ 100ին 100ն ալ անցած են քանի մը օրէ ի վեր։ Ահա այս զարտուղութիւն Վեհ. Սուլթանի ուշադրութիւնն հրաւիրած է։

Այս առաւօտ, օսմ. Պանքայի տընօրէն Պ. Լա Ֆիւանդ Յակոբ փաշայի տունը գնաց ի Բերա, և նոր տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ն. Վսեմութեան հետ։

ՀԱԼԷՊԻ ՆՈՐ ԿՈՒՍԱԿԱԼ

Հալէպի նոր կուսակալ Արիֆ փաշա շաբաթ օրն իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

Արիֆ փաշա մեկնելէ առաջ կայս. պալատ գնաց և իւր հրաժեշտի ողջոյնը մատուցանելով, երկրորդ սենեկապետ Հաճի Ալի պէյի միջոցաւ արժանացաւ Վեհ. Սուլթանի մեծարանաց։

ԴԱՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Դատական բարձրագոյն դատարանաց յանձնաժողովոյ նախագահ և վճռաբեկ ա[illegible]ի առաջին ընդհանուր դատախազ [illegible] էֆէնտի օրինական ծրագիրը պատրաստելով, առաջարկած է [illegible] թէ՝ ի մայրաքաղաքիս և թէ՝ ի գաւառս գտնուած ամբաստանիչ ատեաններն, այսինքն Պատժական Դատավարութեան օրինաց այն տրամադրութիւններն, որք կը վերաբերին ամբաստանիչ ատեաններու իրաւասութեան և գործառնութեանց։

Նախարարաց Խորհուրդն, որ այս ծրագիրը կը քննէր, այս առթիւ տեղեկագիր մը մատուցած է Վեհ. Սուլթանին։

ԱՍԻԱԿԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Այտընի երկաթուղեայ ընկերութիւնն որոշած է որ Այտընէ ի Տիմար շինուած երկաթուղւոյ գիծը մինչեւ Դոնեաներկարաձգուի։ Այս պատճառաւ ընկերութեան առաջին երկրաչափն և այլք Զմիւռնիայէն Դոնիա ուղեւորած են, գծին անցնելիք տեղերը քննելու և հարկ եղած քարտէսներն ու յատակագիծերը պատրաստելու համար։

ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՓՈՆՈՒԹԻՒՆ

Ըստ տեղեկութեանց Ս-պ-ի, Թէրիգ Հասան Խայրի փաշա և տեղակալ-գնդապետ Խալրահիմ պէյ, որք պաշտօն ունէին քննել Անատոլուի զինուորական գիրքերն, անցեալները Բաղէշ ժամանելով, անտի Մուշ գնացեր եւ զինուորական գիրքերը քննելէ յետոյ, Բաղէշ վերադարձեր են, ուրկից ճամբայ ելեր են դէպ ի Տիարպէքիր։

ՎԵՑՆՈՑ ԴՐԱՄՆԵՐ

Ելմտական Նախարարութիւնն հրահանգ ուղղեց ամէն կողմ որ վեցնոց դրամներն, ըստ առաջնոյն ընդունուին կառավարական մնտուկներու կողմէ և շրջաբերութեան մէջ գըտնուին, մինչեւ որ հաղորդուի այդ դրամներու վերցուելուն համար տրուած որոշման արդիւնքը։

ՍԱՄՍՈՆ-ՍԵՐԱՍՏԻՈՅ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Յայտնի է թէ Փարիզու դրամատերաց ոմանց կողմէ Պ. Գոթար մայրաքաղաքս եկած է Սամսոնէն ի Սերաստիա երկաթուղւոյ գիծ մը շինելու համար մենաշնորհ խնդրելու և այս առթիւ կը բանակցի Առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան հետ։

Արդ, անցեալ օր երեք Ֆրանսացիներ Յամսոն ժամներ և տեղական կառավարութեան կողմէ յատկացեալ մէկ քանի ոստիկան-զինուորաց հետ ճամբայ ելեր են երկաթուղւոյ գծին անցնելիք վայրերը քննելու համար։

ԲՌՆԱԲԱՐՈՒՄ ՄԸ Ի ՇԻՇԼԻ

Հինգշաբթի իրիկուն ցաւալի դէպք մը պատահեցաւ ի Շիշլի։ Բանի մը պարոններ, 17ամեայ աղջկան մը հետ տեղւոյն գարեջրատանց մին երթալով, զբօսանաց քանի մը ժամեր անցուցին։ Գիշերը վրայ հասած էր արդէն, երբ ճանրայ ելան Բերա դառնալու համար։ Ճիշդ այդ վայրկենին, երեք հոգի ներկայանալով, հրաւիրեցին զանոնք իրենց հետ պահականոց երթալու,—պատրուակելով թէ գայթակղալից վարմունք մը ունեցած էին։ Երիտասարդները քաղաքավարութեամբ դիտել տուին թէ իրենք ձերբակալուելու արժանի ընթացքի մը մէջ չէին գտնուած, մինչդեռ մանկամարդ աղջիկը՝ դողդողալ կը պղտտէր անոնց գթալ իր վրայ։ Երեք անձինք կրկնեցին իրենց հրամանն և վերջապէս հարկադրեցին իրենց խօսակիցներն՝ իրենց հետեւելու։

Գիշերը մթին էր, ճանրան ամայի։ Գարեջրատունէն մի քանի հարիւր քայլ հեռաւորութեամբ, երեք անծանօթներն յանկարծ աղջկանը վրայ յարձակելով, բերանը գոցեցին և անոնցմէ մին շալակելով զայն, սկսան արագաքայլ յառաջանալ դէպի Զիֆթէ ճէվիզ։ Խեղճ աղջկան բարեկամներն, այս յանդուգն ընթացքէն զարհուրած, խելացնոր, և ո՛չ իսկ փորձելու համար զանազան դրամական ճեցին առեւանգիչներուն ետեւէն վազել, ու չատացան աղաղակներ բառնալով։

Սակայն արդէն երեք անծանօթներն շատ հեռացած էին։ Զորի մը մէջ հասնելով, գետին դրին մանկամարդ աղջիկն որ վախէն կիսամեռ վիճակի մէջ էր, և բընաբարեցին զայն։

Երբ, մէկ երկու ժամ յետոյ, դժբաղդ աղջկան բարեկամացը կողմէ տրուած ծանութիւնացը վրայ, ուրիշ անձինք հանելով արկածի վայրը գացին, հէգ աղջիկը կիսանուազ գետին փռուած էր, խոցուած վիճակի մէջ, հեծեծագին ճիչեր արձակելով։ Վեր առին զայն ու հիւանդանոց փոխադրեցին ուր կը գտնուի։ Միեւնոյն ժամանակ, յանցաւորները փնտռել սկսան, որք բարեբաղդաբար ձերբակալուած են։ Գործն այս վիճակին մէջ է։ (Մ-ն-ղ-ը)

ԿԱՌԻՒ ԱՐԿԱՅՆԵՐ

Նախընթաց օր Միխալ անուն յոյն մը Նաւահանգստի տեսուչ Տիլավէր փաշայի կառքին տակ մնալով, գլխէն վիրաւորուեցաւ։

—Շաբաթ առաւօտ Հելլենական դեսպանը Պոլիս անցած պահուն, Ղալաթիոյ Կլավանի փողոցին մէջ կառքը շրջեցաւ, առանց սակայն վնաս մը պատճառելու, վասն զի դեսպանն և իր ուղեկիցք դուրս ցատքած էին իսկոյն։

ԱՆԶՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Քօսթաքի Քարաթէօտօրի էֆէնտիի ըսպասաւորը շաբաթ առաւօտ անձնասպան եղաւ, յԱրնաւուտ գիւղ, իր տիրոջ տան պատուհանէն ծով նետուելով։ Քօսթաքի էֆէնտի թէեւ փորձեց այս բանն արգելուլ, սակայն սպասաւորին հագուստը պատռելով, ձեռքը մնաց, մինչ սպասաւորը վար կը գլորէր պատուհանէն։ Քարաթէօտօրի էֆէնտի ծով նետուելով, յաջողեցաւ բռնել սպասաւորը, սակայն սա խեղդուած էր արդէն։

Կայս. Ս�-ն-ն-ի շոգենաւն, որ Իտալիոյ գահաժառանգ իշխանը Պաթում տարած էր, շաբաթ օրը Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց։ Նոյն շոգենաւին մէջ կը գտնուէին Մահմուտ փաշա, Ահմէտ Ալի փաշա, նաւային միրլիվա Իսմէթ փաշա, նաւային բժիշկ Իսհաք փաշա, թիկնապահ Շէֆիք պէյ եւ Իտալական դեսպան պարոն Պլան։

—Այս օրերս Տիարպէքիրի մէջ յորդառատ անձրեւներ տեղալով, Տիգրիս գետն յորդեր եւ քաղաքին շուրջը գըտնուած պարիսպը բաւական վնասուեր է, սակայն մարդու կորուստ պատահած չէ։

—Պոլսոյ մրգեղինաց մաքսատան անցեալ տարուան հասոյթը, բաղդատմամբ նախորդ տարւոյն, 2500 ոսկւոյ չափ առաւելութիւն մը ունեցած է։

—Ուրբաթ գիշեր ժամ կէսն Սթենեաի բարձանց վրայ խոսք դէղեր այրեցան։

Շաբաթ օրը ժամ 5ին ի Բերա Մեծ փողոց նպարավաճառի մը խանութին նկուղէն հրդեհ ծագելով, այդ նկուղն ու կառասներն այրեցան։ Խանութ, որ ապահովագրեալ էր, Պ. Լրպէի սեպհականութիւնն է և հելլենացի Խարալամպօ վարձած էր զայն։

—Հեռագրական եւ թղթատարական վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ շաբաթ եւ երեքշաբթի օրերը թղթատար մը պիտի տեսնի կէլիպոլուէն և Ուզունքէօբրիէն եւ Քէշան պիտի երթայ եւ կիրակի ու չորեքշաբթի օրերը Կէլիպոլու ու Ուզունքէօբրիս պիտի վերադառնայ։

—Ոստիկանութիւնն երէկ Սուրիական Տրիպոլիս ղրկեց քառասուն բանտարկեալներ որք Ադրիանուպոլսէն բերուած էին։ Ասոնց հետ զրկուեցան նաեւ եօթը վաղեմի չարագործներ։

—Ռուսական Մ-կ-ս շոգենաւն, յորում կը գտնուէին 630 ռուս զինուորներ եւ քսան եւ հինգ ուղեւորք, շաբաթ օրը Օտեսայէն Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց եւ պահ մը կենալէ յետոյ Վլատիվոսթոք ուղեւորեցաւ։

—Անցեալ գիշեր եէնիգուլէի յունաց հիւանդանոցը գողեր մտնելով, հարիւր յիսուն ոսկւոյ արժողութեամբ նիւթեր գողցան։

—Ի Հռոմ հրատարակեալ Բ-Ի-Ն-Ի Ֆ-ր-ա-ա և Մ-ն-ի-ա-ա-ֆ-ա Ռ-մ լրագրաց ի Թուրքրա մուտքն արգիլուեցաւ։

—Զ-ա-հ-ա-ր կը պատմէ թէ թաղապետութեան Ա. շրջանակի պաշտօնեայ մը, շաբաթ օր Ասմա Ալթը երթալով, մէկ մէկ մէջիտ տուգանք պահանջած է խանութպաններէն, ըսելով որ ապրանքներ դրած են իրենց խանութներու առջեւ։ Խանութպանք բողոքած են այդ տնօրինութեան դէմ, առարկելով որ ըստ հնաւանդ սովորութեան, Բամազան ամսոյն մէջ ապրանքներ կը դնեն իրենց խանութին առջեւ և եթէ արգելք մը կայ, պէտք էր առաջուընէ իմաց տալ իրենց։ Պաշտօնեան բարկանալով, բանութիւն ի գործ դրեր և մէկ քանիներէն ալ առեր է այդ տուգանքը։ Զ-հ-ա-ր այս առթիւ ձեռնհաս իշխանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ։

—Նախորդ Խաիվ Իսմայիլ փաշա գնած է Խայրէտտին փաշայի ապարանքն ի Նըշան Թաշ։

—Քարբերդի լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ անցեալներս Հիւսնիմանսուրի մէջ կարկուտ տեղացեր է իւրաքանչիւր 40-50 տրամ ծանրութեամբ և վնասեր է խաղողի այգիներուն և այլ հնձաց։

—Զմիւռնիոյ երեւելիներէն եահեա Հայաթի փաշա, որ մայրաքաղաքս եկած է, արտօնութիւն խնդրած է Զմիւռնիոյ մէջ թրամվէյի գիծ մը հաստատելու համար, որ Քորտոնէն սկսելով պիտի անցնի քաղաքին նշանաւոր վայրերէն։ Առաւաւորական նախարարութիւնը կը պատրաստէ հարկ եղած պայմանագիրն ու յանձնառագիրը։

—Կեդրոնական բանտի մէկ քանի մասերը խարխուլ վիճակի մէջ գտնուելով, բանտն ի մտոյ պիտի նորոգուի և նոր մասեր եւս պիտի աւելցուին։

—Լոնտոնէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պ. Բրէձիօզի ամուսնացեր է տիկին Ամէլի Քառօյի հետ, որ ինչպէս կը յիշուի, տեղւոյս Ֆրանսական հիւպատոսարանին վճռով բաժնուած էր իւր ամուսնէն և որուն երկրորդ ամուսնութեան արգելք դրուած էր ասա, օրինական նկատումներով։

—Անցեալ օր ի Պալըգլը կռիւ մը տեղի ունեցաւ տասնի չափ պուլկարներու և յոյներու միջեւ, որոց ամենքն ալ գինով էին։ Կռուարարներէ մին ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

—Մանիֆէս- կիմանայ թէ այս օրերս Պէշիկթաշի դեղարանաց միոյն մէջ պատրաստեալ աշքի դեղ մը հիւանդին ծնողաց կողմէ Բժշկական վարժարանը ղրկուեր է, վասն զի կասկած կայ եղեր թէ պատրաստութեան եղանակը չհամապատասխանէր ակնարկեալ դեղագրոյն։

ԵՍԼՈՎԱՅԻ ՋԵՐՄՈՒԿՆԵՐԸ

Կը ծանուցուի արդէն հասարակութեան թէ Եսլովայի հանքային ջերմուկները վարձուած են ստորագրեալս կողմէ և թէ կարեւոր նորոգմունք ի գործ դրուած են անդ։ Նոր շինուած առաջնակարգ ճամբայ մը կը միացնէ յիշեալ ջերմուկները Եսլովայի։

Օթէլը կահաւորուած է բոլորովին ի նորոյ։ Բժիշկ մը հիւանդաց տրամադրութեան տակ կը գտնուի։ Բաց ասի, մասնաւոր մակոյկներ պատրաստուած են՝ յատկապէս լոգացողները փոխադրելու համար ի Եսլովա։

Զ'մոռնանք ըսել թէ ամէն առաւօտ, բացի կիրակէ, Սիրքէճիէն շոգենաւ մը կայ ի Եսլովա։

Ն-ը Գ-ն-ի-ն
Վ. ԴՈՐ

* * *

Համոզուած ենք թէ հիւանդները ամէն կարելի եղած դիւրութիւն և հանգստութիւն պիտի գտնեն Եսլովայի ջերմուկներուն մէջ։

Միքայէլ էֆէնտի Ճիզմէճեան պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ յոյսմէնտէ պիտի գործէ իւր նախնեաց մականունն, հետեւարար փոխանակ Մ Ի Ռ Ա Ճ Ի Լ Ճ Ի Զ Մ Է Ճ Ե Ա Ն Ի պիտի ստորագրէ

Մ Ի Ռ Ա Ճ Ի Լ Պ Ա Պ Ե Ա Ն

Կէտիկ փաշա 6 Ապրիլ 1890 — 2—2

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

Գահիրէ, 19 ապրիլ

Եգիպտական կառավարութիւնն, հիւպատոսներուն հետ համաձայնութեամբ, ջնջեց խաղարանները բոլոր Եգիպտոսի մէջ։ Ճոքի-Դիւլպը (ձիարշաւի ընկերութեան ակումբը) արգիլեց պարքարան։

Թուլոն, 19 ապրիլ

Հանրապետութեան նախագահն աստ հասաւ։ Անհուն ամբոխ մը ընդունեց զնա ցնծութեան խանդավառ ցոյցերով, և ուղեկցեցաւ նմա «կեցցէ՛ Գառնո, կեցցէ՛ Հանրապետութիւն» անընդհատ աղաղակներով։

Վիեննա, 19 ապրիլ

Լրագիրք կը հաւատան թէ ելմտական խմբակ մը, որ կը բաղկանայ Վիեննայի Առեւտրական Պանքային, Պերլինի Տէոյչ Պանքէն և ուրիշ սեղանաւորական քանի մը մեծ տուներէ, գներ է Բուէնոսայրէսի երկաթուղեաց բաժնեթղթոց մէկ մեծ մասը։

Պերլին, 19 ապրիլ

Կը հաւատան թէ կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք առեր է պաշտպանելու համար այն գործաւորներ որք չուզեն գործերնին դադրեցնել մայիս 1ի օրը։

Բրեդրսպուրկ, 19 ապրիլ

Կը հաւատան թէ մեծ ռազմափորձերն, որոց ներկայ պիտի գտնուի Վիլհելմ կայսրը, տեղի պիտի ունենան Բրեդրսպուրկի և Նարվայի մէջտեղ, Ֆինլանտիոյ ծոցին մօտ։ Վիլհելմ կայսրը պիտի գայ Հ-ն-ն-ա-ն-ի ըզբօսանաւով։

Վիեննա, 9 ապրիլ

Աւստրիոյ Երեսփ. Ժողովոյն մէջ ելմտական նախարար Պ. Ցունաեւսքի յայտարարեց թէ Աւստրիոյ ելմտական վիճակը նպաստաւոր է, բայց երկիրն առանց փոխառութեան անկարող է արտասովոր ծախքեր ընել։ Բողոքելով հանդերձ չափազանց սպառազինութեանց դէմ, նախարարն յիշեցուց թէ Աւստրիա-Հունգարիա, նոյն իսկ ի սէր խաղաղութեան, պարտի զէն ի ձեռին պատրաստ կենալ։ Հերքեց Երիտասարդ Չեհաց յարձակումները Գերմանիոյ հետ դաշնակցութեան դէմ, որ կեդրոնական Տէրութեանց խաղաղաւէտ քաղաքականութեան վրայ հիմնեալ է։ (Մ-ն-ղ-ը)։

Փէշթա, 19 ապրիլ

Ոստիկանութեան նախարարն արգիլեց մայիս 1 ի գործաւորական մեծ թափորը։

Միւնիխ, 19 ապրիլ

Ներքին, դատական և պատերազմական գործոց նախարարներուն ընդդիմութեան հակառակ, Պաւիերայի Երեսփ. Ժողովն ընդունեց կեդրոնա-

կան կուսակցութեան առաջարկն, որով կը խնդրուէր սեղմել բաժնի վրայ կազմուած ընկերութեանց օրէնքը։

Լոնտոն, 19 ապրիլ

Երեսփ. Ժողովը մերժեց երկմտագեան դրութիւնն Անգլիոյ մէջ հաստատելու մասին Պ. Սմիթի առաջարկն։ Ելմտական նախարար Պ. Կոշը եւս հակառակ խօսելով հանդերձ այս առաջարկութեան, ըսաւ թէ նախարարութիւնն առկախ կը նկատէ զայս խնդիր։ (Նախարարութեան անդամ Պ. Սմիթը չէ այս մարդ։ Պահպանողականաց մէջ մեծ մաս մը կայ որ թէ՛ ոսկին և թէ արծաթն օրինական պարտաւորիչ դրամ ընդունելու դրութեան յարած է, և ա՛յս պատճառաւ Լորտ Սալիսբրիի Նախարարութիւնն «առկախ» կը թողու խնդիրը։ (Մ. Խ.)

Սոֆիա, 19 ապրիլ

Պալքանեան կէս-պաշտօնական գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Պ. Փանիցա սպայի մը դրամ առաջարկելով բանտէն ազատիլ ուզեր է, բայց չէ յաջողեր։ Փանիցա ուրիշ բանտ մը փոխադրուեր է։ Բանտարկեալ ուրիշ նախկին սպայ մ՚ալ նմանօրինակ փորձ մ՚բրեր է։ Բանտարկելոց վրայ խիստ հսկողութիւն ի գործ կը դրուի այժմ։

Մատրիտ, 19 ապրիլ

Հանդուցեալ Մոնբանսիէի դքսին որդի իշխան Անթոնիա Մոնբանսիէ, տեղակալ-դնդապետ թեթեւ հեծելազօրաց, որ արձակուրդ ստացած էր իր գնդապետին թոյլտուութեամբ, բայց ոչ պատերազմական գործոց նախարարին թոյլտուութեամբ, արձակուեցաւ իր պաշտօնէն։

— —

ԱՐԵՒԵԼ. ՀԵՌԱԳՐ. ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

Լոնտոն, 19 ապրիլ

Անգլիա և Ռուսաստան միաձայն հաւանութեամբ պայմանագիր մը կընքեցին, որ եօթնէն երկու չիլինի կ՚ի-ջեցնէ Անգլիա ներածեալ Կորնթոսի չամիչներուն մաքսատուրքը։

Աթէնք, 19 ապրիլ

Իբր փոխարինութիւն Կորնթոսի չամիչներուն մաքսատրոց զեղչման, հելլէն կառավարութիւնն հաւանեցաւ որ կարեւոր զեղչեր ըլլան ի Ռուսաստան ներածեալ անգլիական ապրանաց մաքսատուրքին վրայ։ Առեւտրական նոր պայմանագրութեան կնքումը գոհունակութիւն կը պատճառէ աստ։

Բարիզ, 20 ապրիլ

Անգլիոյ և Ռուսաստանի մէջ կընքեալ մաքսային պայմանագրութիւնը շատ մեծ յուզում կը պատճառէ աստ առեւտրական աշխարհին մէջ։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Թուլոն, 20 ապրիլ

Պ. Քառնօ հանդիսապէս ընդունեց զլ.ովէրա իտալացի ծովակալ, որ Ումբերթօ թագաւորին ինքնագիր նամակը մատոյց, որով արտասովոր դեսպան կը կարգուի ողջունելու Հանրապետութեան Նախագահն իտալեան սահմանաց մօտ գալուն առթիւ։

Պ. Քառնօ յայտարարեց թէ հանրապետական կառավարութիւնը կը գնահատէ Իտալիոյ թագաւորին քաղաքավարական ձեռնարկն իրրեւ ապացոյց իտալեան ազգին զգացմանց Ֆրանսայի նկատմամբ։ Գոհունակութիւն յայտնեց իտալեան նաւատորմին ֆրանսական ջուրերը գալուն առթիւ։

Հետեւակաց վաշտ մը զինուորական պատիւներ մատոյց առ ծովակալ Լովէրա։ Հացկերոյթին որ կառավարական պալատն մէջ տեղի ունեցաւ՝ ծովակալը Պ. Քառնոյի ամբոխումը բազմած էր։

Կղերին ընդունելութեան առթիւ, Թուլոնի եպիսկոպոսն հաստատեց ֆրանսացի եկեղեցականութեան հայրենասիրական զգացումները։

Պ. Քառնօ յետոյ Ֆրէյսինէ զրահաւորը գնաց, ուր ծովային նախարար Պ. Պարպէյ բարի գալուստ մաղթեց, Ֆրանսայի ծովային զօրաց անձնուիրութիւնն հաստատելով։

Ցամաք ելնելով, Պ. Քառնօ ներկայ գտնուեցաւ Մ-ՏԷՆԻ անուն նորաշէն զրահաւորին ի ծով իջուցման, որ յայտնապէս տեղի ունեցաւ, բովանդակ նաւատորմին և ի մասնաւորի իտալեան նաւախմբին ջերմագին հաւանութեամբ ողջունելով։

Երեկոյին, ի պատիւ Նախագահին մեծ հացկերոյթ Մուսէոնի սրահին մէջ, ուր ներկայ էր իտալացի ծովակալն իւր սպայներով։ Պ. Քառնօ իւր ճառով ըսաւ թէ Թուլոն եկած է ողջունելու ազգային աշխատութեան եւ գործունէութեան ակներեւ նշաններն, որք փայլուն կերպիւ ի հանդէս եկան Արուեստահանդիսին մէջ։ Գովեց այն չքեղ նաւատորմն որոյ վրայ ֆրանսական ազգը կատարեալ ապահովութեամբ դրած է իւր օրինաւոր վստահութիւնը։

Պերլին, 20 ապրիլ

Նախարարաց խորհուրդն, ընդ նախագահութեամբ Կայսեր, Վիլհելմ Ա. և Ֆրեդերիկ Կայսերաց ազգային յիշատակարանները կանգնելու խնդրով զբաղեցաւ։

Լիսպոն, 20 ապրիլ

Թագաւորը բացաւ խորհրդարանը։ Դահաճառը յոյս կը յայտնէ թէ Անգլիոյ հետ բանակցութիւնք պատուաբեր ելք մը պիտի ունենան երկուց երկրաց համար։ Թագաւորը խորհրդարանին աշակցութիւնը կը խնդրէ գործաւորական խնդրոյն լուծման համար։ Դահաճառը կը ծանուցանէ թէ երկաթուղւոյ գիծ մը պիտի շինուի Մոզամպիքէն դէպի Ափրիկէի ներսերը։

Վիեննա, 20 ապրիլ

Երեսփոխանաց ժողովը ստուար մեծամասնութեամբ ընդունեց ելմտացոյցը, փակելով ընդհանուր վիճաբանութիւնը։

Բարիզ, 20 ապրիլ

Արտաքին գործոց Նախարար Պ. Ռիպօ ընդունեց Լրագրական Միութեան կողմէ պատուիրակութիւն մը, ֆրանսացի թղթակցաց ոմանց Իտալիայէն արտաքսուելուն առթիւ։ Նախարարը պատասխանեց թէ արտաքսումը դիւանագիտական պաշտօնական գործողութեան մը առիթ տուած չէ, որովհետեւ Հռոմի ֆրանսական գործակատարն արտաքսման մասին այն ատեն միայն զեկուցում ստացած է երբ այդ տնօրինութիւնը կը գործադրուէր արդէն։

Լոնտոն, 20 ապրիլ

Ի Գովընտ-Կարտըն հացկերոյթի մը առթիւ, Իռլանտայի նախարար Պ. Պալֆուր կառավարութեան կատարած գործոյն պատմութիւնն ըրաւ։ Լորտաղզպրիի քաղաքականութիւնը կռիւներուն առաջքն առած է, առանց վիրաւորելու ազգային զգացումները։ Իռլանտայի կացութիւնը շատ բարւոքած է։ Կառավարութիւնը պիտի շարունակէ կրցածն ընել, և վստահ է թէ ազգը պիտի աշակցի իրեն։

Պուքրէշ, 20 ապրիլ

Թագաւորին ծննդեան տարեդարձն այսօր տօնուեցաւ մեծ շքով։ Մայրեկեղեցւոյն մէջ գոհաբանական աղօթք մատուցուեցան ի ներկայութեան նախարարաց, դեսպանաց և Պուքրէշի իշխանութեանց։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 9 Ապրիլ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

3 տոկ. Լոնտրայի վրայ (Պանքայի)	110
3 » » » (վճարելի)	109 5/8
3 » Բարիզի » (պանքայի)	22 90
3 » » » (վճարելի)	22 97 1/2

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

Իրէկ երեկոյ գոց. (Մէյոց. Ս. Ամբ.		20 12 1/2
Ցերեկոյի գոցուելէն վերջը	»	20 13
Բնբայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելեալ	»	20 17
Կէս օրին	»	20 16 1/2

ԻՍԹԻԳՐԱՁՔ ՏԱՒԹԻԼԻ

Իրէկ երեկոյ	54
Այս առաւօտ	54 22
Կէս օր	54 16

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԻՒՔԼԻՈՅ

Ֆոխառութիւն	A. Սէրիի	89 3/4
»	B. »	24 3/4
»	C. »	20 20

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՈՔ

Յօժիեթի ֆէնէրալ	Ամբ. Լ.	4 28
Գրեսամի ֆէնէրալ	Օսմ. »	8 37
Պանք տը Գոնտ	» »	7 14
Ցօս. Շանժ է վայէօր	» »	4 33
Թրամուէյ	» »	90
Բուլգլի երկաթուղի	Ֆր.	73 3/4
Օղլիկոսիան տը Բրիօրիթէ	»	— —
Բանքէթուզքի Լավրիոմ	Գ. Կ.	116

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան սոկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքոց	»	87 20
Անգլիական սոկի	»	110 8
Իմպերիալ	»	90 85
Ռուսի	»	51 15
Բուլգլի թղթագրամ	»	8 28
» արծաթ	»	77
Մէճ. արծաթ (տարբ)	»	108 10
Վենոց	»	103 20
Հիլենոց	»	103 20
Մոնաքիզ	»	101
Թաուֆիկ	»	19 80

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 19 Ապրիլ, ժամ 3 վայր. 35 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	89 5
» » 4 1/2 %	106 82 1/2
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	18 52 1/2
Օսմանեան երկաթուղի	74 50
» Լեժիի բաժնեթուղթք	246 25
Պանք Օթոման	559 12 1/2
Գրեսամ Լիոնէ	715
Իտալական Ռանթ 5 %	93 85
Հելլենական 5 %	471 25
Բրիօրիթէ Թիւրք	500
Եգիպտական միացեալ	485 87 1/2
Պանք տը Բարի	785
Օսմ. մաքս. արժէթուղթ	485
Սուէզի ջրանցք	2700
Սպանիական արտաքին	73 1/8
Զէք Լոնդրայի վրայ	25 16

Լոնտոն, 19 Ապրիլ, ժամ 6 վայր — երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտէ		98 3/8
Օսմ. » Սէրի Դ.		18 5/16
» » » Ա.		39 3/4
» » » Բ.		24 3/4
» » » Գ.		18 3/8
Փոխառութիւն 1877		101 1/4
Պանք Օթոման		12 5/16
Եգիպտական միացեալ (Լունիֆիյէ)		96 5/16
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)		103 1/2
Ցայրա Սանիէ		83 1/8
Ցօսմանիյա (փոխառ. Ռօշիլտ)		105 1/4
Հելլենական 5 %		93
Մոնոքոլ »		77 3/4
Իտալական 1889		95 3/4
Փոխառութիւն Բարիզի վրայ		25 16

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 19 Ապրիլ, ժ. — վ. — երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	89 3
Օսմանեան քոնսոլիտէ Դ.	18 51
Օսմանեան երկաթուղի	74 50
Եգիպտական միացեալ	— —

Վիեննա, 19 Ապրիլ, ժամ — վայր. —

Օսմանեան երկաթուղի	84 50
» Լեժիի բաժնեթուղթք	111
Փոխառութիւն Լոնտոնի վրայ	119 10

Պերլին, 19 Ապրիլ, ժամ — վայր. —

Փոխառութիւն Լոնտոնի վրայ	20 35
Բուլգլ թղթագրամ	223 1/4
Օսմանեան երկաթուղի	79 70
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	18 30

ԴԱԼՖՕՖՕԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

Ազն. Տքթ. Տիրան Էֆէնտի Սիմոն Քարամաճեան, որ իւր բժշկութեան առաջին օրէն ի վեր սիրայօժար յանձն առած է անձնուիրաբար դարմանել Հաստատութեանս բոլոր հիւանդները, այս վերջին անդամ ևս ա՛յլ միայն արուեստի մէջ ունեցած իւր անաւարտութիւնն ճարտարութեամբն, այլ իւր ծանուցեալ անձնուիրութեամբն և ընդարձակ մարդասէրութեամբն ամէնօրեայ կրկին այցելութեամբը անտարակուսելի և անձանձրոյթի դարմանելով փրկեց զիս այն մահաբեր հիւանդութեան ճիրաններէն, որում ենթարկուած էի երկու ամսէ հետէ։

Ազնիւ և բարեսիրտ բժշկին այդ խրախճանքը և ա՛յլ նուազ մարդասէր անձնուիրութիւն յաւէտ երախտագիտութեամբ կը կացուցանէ զիս, ուստի կը փութամ այս առթիւ քաղցրագոյն պարտականութեամբ հրապարակաւ արտայայտել իրեն անպատուար երախտագիտութիւնս։

ԵՐԱՆՈՒՀԻ ՄԱՑՐԱՊԵՏ ՑՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ

Տէրունական Մայր Գալֆէյեան Ազգային Որբանոցի

1890 Ապրիլ 5 17

Խոնարհագոյն

ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԷ ՆԻԿՈՄԻԴԻՈՅ

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ, 25 մարտ

Քաղաքիս Ցղոն երեւելի վաճառականներէն Մեծ. Անտրէա-Բաթիրքան Էֆէնտի՝ սովորութիւն ըրած է իւր մարդասիրութեամբն ամէն տարի 500 ղրուշ նուիրել Ազգ. Երկս. վարժարանաց։

Այս տարի ևս այդ սովորական 500 ղրուշի նուէրն Հոգաբարձութիւնս ընդունած ըլլալով մեր եալ Էֆէնտիին, Հոգաբարձութիւնս առ այն ուղեցած խորին շնորհակալիքը կը յայտնէ հրապարակաւ։

Հոգաբարձութիւնս խիստ երախտագիտ պիտի համարէ զինքն, երբ օր մը բազդն ունենայ՝ այդն օրինակ նուիրատուաց մի ցանկն պատրաստ ունենալ իւր գրասենեակին և հասարակաց շնորհապատիս սրտերուն առջեւ։

Ի Դիմաց Հոգաբարձութեան

Ատենադպիր Ատենապետ

ԿԱՐԱՊԵՏ ՄԿՐԵԱՆ ԿԻՐԱՊԵՏ Ե. ՊԻՊԻԵԱՆ

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

— —

ՊԷՇԻԿԹԱՇ, 4 Ապրիլ

Պէշիկթաշի Թաղ. Խորհրդոյն մէջ՝ որ Թաղեցւոց վստահութիւնը կը վայելէ՝ մէկ քանի տարիներէ ի վեր կը գտնուի Ատենադպիրն որ խորհրդոյն անդամոց ազնիւ վարմունքէն քաջալերուած, ստանձնած է գերիշխանութիւն մը։ Այս անձը՝ նախ եւ առաջ գրագիրն եղած է Թաղ. Խորհրդոյն, և վերջը յաջողած է ինքզինքը ընտրել տալ անդամ, և անխախտ մնալ։ Այս անփոփոխելիութիւնը տուած է իրեն մեծ ազդեցութիւն, այնպէս որ յաջողած է միշտ ընել տալ իւր ուզածը, խորհրդոյն անուանով։ Ասով յաջողած է Պէշիկթաշի մէջ ըլլալ ամիրայ մը որ իր քմաց համեմատ կը տնօրինէ ամեն ազգային գործերը։

Պէշիկթաշի խոհեմ և հանդարտարարոյ ժողովուրդը քանի քանի տարիներէ ի վեր կը տեսնէ այս ամենը, այլ կը լռէր խաղաղութեան սիրոյն համար։ Բայց Զատկի օրով եկեղեցւոյ մէջ այնպիսի դէպք մը տեղի ունեցաւ՝ որ գայթակղութիւնը մեծցուաւ, և ժողովուրդը կ՚զգայ՝ թէ համբերութեան և լռութեան այլ չափ մը կայ և թէ պէտք չէ մինչեւ վերջ խաղալիկ ըլլալ ինքնակոչ մեծ աղայի մը ձեռքը։

Նոյն օրը ազգայնոց կողմէն խնդիրք եղած ըլլալով Գեր. Քարոզչին որ յատուկ պնակ շրջագայուի ծանուցեալ քանի մը պանդուխտ եղբարց համար, Նորին Սրբազնութիւնը Ս. Պատարագին մէջ կը խնդրէ ժողովուրդէն որ յօժարին այն խղճալի գաւառացի եղբարց շնորհել իրենց լումայն, և հրաման կ՚ընէ երիտասարդի մը որ ինք պտըտցնէ այդ պնակը։ Երիտասարդը կը դիմէ առ Ատենադպիրն որպէսզի պնակ մը իրեն տայ, բայց նա կը մերժէ, ըսելով թէ Թաղ. Խորհուրդը, այսինքն ինք հրաման չի տար որ գաւառացւոց համար պնակ պտըտցուի, զի միւս պնակներուն կրնայ վնաս պատճառել։ Երիտասարդը կը յաջողի ի վերջոյ պնակ մը ձեռք բերել, և կ՚սկսի պտտցուցնել զայն ժողովրդեան մէջ, որ յուզեալ քարոզչին գթաշարժ խօսքերէն, կ՚սկսի շնորհել առատ սրտով իր նուէրներն ի նպաստ այն ցաւալի ազքատ եղբարց։ Ատենադպիրն երբ կ՚իմանայ զայս, լի բարկութեամբ կը մտնէ եկեղեցին Ս. Պատարագի ժամանակ, և կ՚սկսի հայածել պնակը շրջագայեցնող երիտասարդը։ Կը հասնի եռեւէն, և կը քաշէ պնակն անոր ձեռքէն։ Բնականաբար հոն տեղի կ՚ունենայ պայքար մը երիտասարդին և իւր միջեւ։ Մին՝ պնակը չուզեր յանձնել, միւսը կ՚ուզէ յափշտակել զայն։ Վերջապէս սա կը յաղթանակէ շնորհիւ իր յաղթանդամ ուժին, և կը նետէ արհամարհանօք ժողովուրդի նուէրն եկեղեցւոյ մէջտեղ։ Բարեբաղդաբար խաղաղասէր անձինք միջամտելով և Թաղ. խորհրդոյ ազնիւ անդամք վրայ հասնելով կը փախցնէին իրենց գոռոզ Ատենադպիրը խորհրդարանին վերի յարկը, որով այս գործը յուզմունք չի պատճառելով խաղաղութիւնը կը շարունակուի եկեղեցւոյն մէջ ուր նոյն ատեն Ս. Խորհուրդը տեղի կ՚ունենար։

Ես որ նոյն միջոցին եկեղեցւոյ մէջ կը գտնուէի, բարեպաշտական պարտքս կատարելու զբաղած, սաստիկ յուզումն եւ գայթակղութիւն զգացի, սիրտս խռովուելով հազիւ կրցի զսպել զիս երթալ և սոյն պարոնին ընթացքին դէմ բողոքելէ։ Նոյնը զգացին նաեւ անոնք որ նոյն ժամուն աղօթելու պարապած կը տեսնէին սրբավայր մը մասնաւորի մը ցասման պատճառաւ իւր ահաւոր ազդեցութիւնը կորսնցուցնելու վտանգին ենթարկեալ, մանաւանդ գաւառացի եղբայրներն, որոնց աչքերն լցուած էին արցունքով, տեսնելով որ իրենց դժբաղդ ընկերակիցներուն օգնութեան համար հանգանակուած ողորմութիւնն այս գայթակղելի կերպով կը դադրեցուէր եւ կ՚անարգուէր Թաղ. Խորհրդոյ անդամոց միոյն ձեռքով։ Սոյն մեր զայրոյթը պիտի ունենար շատ անպատշաճ հետեւանք մեր մեծապատիւ ատենադպրին համար՝ թէ որ տեղւոյն սրբութիւնը եւ մեր համբերող ոգին եւ հաշտարարներու աղաչանքներ զմեզ ետ չկեցնէին դաս մը տալէ։

Պէշիկթաշցիք, գուցէ այս անգամ, ինչպէս մինչեւ ցարդ, լռէինք եթէ Ս. Զատկի օրով, եւ Ս. Պատարագի ժամանակ ատենադպրին ըրած չահատակութիւնը չպատճառեր մեզ այսքան ծանր գայթակղութիւն որոյ պատճառաւ կրնար քրիստոնէական խաղաղութեան եւ սիրոյ նուիրեալ օր մը դառնալ խռովութեան և կռուի օր, որոյ ազետալի հետեւանքը դիտենք թէ ինչ կ՚ազդէ ամեն քրիստոնեայ հայ սրտերու։

Եթէ այդ Ատենադպիրը չուզեր իւր վրայ հրաւիրել պատասխանատուութիւն, պէտք է ետ կենայ այսուհետեւ զայրացկոտ գործերէ և արհամարհոտ ընթացքէ և կամ, որ աւելի դիւրին է՝ հրաժարիլ թաղական իշխանութենէն։

Սոյն մեր խրատն յանձնելով իրեն, եւ Թաղական Խորհրդոյ ուշադրութեան եւ խորհրդածութեան, կը սիրենք յուսալ որ այսուհետեւ երբէք տեղի չունենան մեր եկեղեցւոյն մէջ այն տեսակ գայթակղական դէպքեր։

ՊԷՇԻԿԹԱՇԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԸ.

ՆՈՐ ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆ

Ի պահուս յորում ազգային դպրոցաց ուսումնական վիճակի բարւոքումն և ազնուացումն հասարակաց ուշադրութեան առարկայ դարձած մտքերը կ՚զբաղեցնէ և պաշտօնական մարմնոց գլխաւոր հոգածութիւնը կը կացուցանէ դրականապէս [illegible] ուսանելեաց՝ ընտրութիւնը լայնալի դիւրուցոյց դասագրաց պատրաստութիւնը, անհնար էր ի մոռացումն տալ ամենէն պիտանին, ամենէն էականն և հիմնականն, այն է այբբենարանը։

Սա, եթէ լաւ միտ դրուի, իւր խոնարհ անուան և համեստ սահմանին մէջ, այնքան մեծ կարեւորութիւն ունի, յաշխողմիտ դիտոց, որչափ գուցէ չյաւակնին ունենալ քերականութիւնք և ճարտասանութիւնք։

Լեզուին հիմունքն աթուոյք են, ինչպէս յայտնի է։ այսինքն, այն յաղթ և հաստատուն քարինք յորոց վերայ չէնքն ամբողջ ամրարձեալ կայ, և, հաղիւ հարկ կայ ըսելու թէ, այնքան ամուր և անխլիրտ է չէնքն որքան ամրակուռ եւ հաստատուն դրուած է հիմն։

Արդ՝ եթէ հայկական տառից իսկական հնչումը ժամանակի ժանիքներէն կորզել թօթափել կարելի չէ մեզ համար, խնդիր որով ոչ սակաւ տագնապեցանք եւ պիտի տագնապին դեռ եւս բազում սերունդներ, գո՛ւռ հեգնայից գեղայարմար զուգադրութեանը, այսինքն, լեզուին բուն ոգւոյն և պահանջմանցը համաձայն անսխալ յօդուելու մասին շատ և շատ բան կրնանք ընել։

Ցաւ է սակայն ըսել թէ այս ուղղութեամբ մինչեւ հիմա բան մը եղած չէ, և կամ մենք տեսած չենք։

Գտնուած հին և նոր և նորագոյն Այբբենարանները, գրեթէ աննշան բացառութեամբ միւևնոյն են։ Կամ շատ մը անշահ և ումպէտ վէպիկներ կամ գրոյցներ, իբր թէ մանկական հասողութեան յարմարցուած, չինծու լեզուաւ և ոճով, և կամ, եւրոպականին հետեւողութեամբ, օտար աշխարհաց և կլիմայից և բարուց համապատասխանող օտարոտի նիւթերով և գաղափարներով խճողուած։ Իսկ գրիչքուրը՝ էականը, այն որ նախ քան զամենայն խնդրելի է, հեգելու, կապելու, անջատելու բուն արհեստը և կանոնը յամենեցունց բացակայ։ Եւ ոչ իսկ ուրուք մարքն անցած կը թուի այդպիսի արհեստի մը գոյութիւնն ի մեր լեզուի։

Սակայն հիանալի արհեստ, կանոն և գաղտնիք կայ այդ, ըստ ինքեան աննշան և խնամարհ կարծուած եւ ի բազմաց իսկ արհամարհուած հեգական խնդրոյն մէջ, խնդիր որով այնքան պարապեցան և ճգնեցան բուն և առաջին թարգմանիչք։

Երբ Մեսրոպեայ պէս հանճար մը կը տառապի «փոխադրել զհայերէն աթուոյսն ըստ անսայթաքութեան սիւզորայիցն ի հելլենացուցն», և կը հարկադրի «ստէպ հարցմամբ ուսանել ի սրբոյն Սահակայ զաթուոյիցն գաղտիսր ըստ անսայթաքութեան յունին, վասնզի ոչ լինէին բաւական ի վճարել անսխալ ուղղակի առանց առաջնորդելոյ նոցա սրբոյ հայրապետին Սահակայ, որ յոյժ աւելցեալ անցուցանէր վարժիւք զրաղում գիտնովք Ցունաց» (Խոր.), անարժան չհամարինք մեր եթերաճեմ բարձրութեան պահ մը յերկիր ի խոնարհ իջանել և կարեկիր եւ ցաւագին աչօք դիտել թէ ի՞նչ խեղճ վիճակի հասած է այն գեղեցիկ չէնքը, այն հանճարոյ և արուեստի հրաշակերտը որոյ վասն ա՛նքան տքնեցան մեր նախնիք։ ո՛րպիսի քայքայում, ո՛րպիսի չփոթութիւն։

Բա՛ց անխտիր զո՛րն և կամիս ի քերականաց, նոյն քմահաճ կարգաւորութիւն, նոյն անխտիր և անարուեստ դասաւորութիւն, նոյն չփոթութիւն և նոյն տգիտութիւն յամենայնի։ Զոր. դը-ի-ն, ֆը-ը-լը-ր, լը-բէնէ, ելն. բառերը տե՛ս ինչպէս կ՚ուսուցանեն հեգել։

Դը-բա-կան, գը-բա չար, չը-լո-բե-նի. մինչդեռ, ոչ միայն, եթէ օրէնք իսկ չը կենար, վայելչութիւնն և փափկութիւնը կը պահանջէին այլապէս յօդել այդ բառերը, այլ եւ օրէնք իսկ կայ որ չը ներեր երբեք այդպիսի ծանրաւոր և դանդաղ կապակցութիւնը։ Հոս է ահա յոյն լեզուի պիտանութիւնը ուստի կ՚ուսանիմք թէ այսպէս հեգելի են բառք

Դը-ի-ն, ֆը-ը-ր, լ-ե-ն նէ, ելն.

Մի՛ գուցէ ոք յանդգնաս առարկել թէ ինչ պէտք կայ յոյն լեզուի դիմելու հայ լեզուի աւանդութեան խնդրոյն մէջ։—Դիտելի է նախ որ ոչ միայն հայ լեզուի տարերաց, այլ և մասնագրական բարձրագոյն խնդրոյ մէջ անգամ մենք յոյն լեզուի ստէպ դիմելու հարկին մէջ ենք ուստի թարգմանեալ են մեր հրաշակերտք, և այս, մեզ համար, ոչ միայն նուաստութիւն մը չէ, այլ և առաւելութիւն իսկ զի աւելի խորապէս կը թափանցենք մեր լեզուին գաղտնեացն և հանգամանացը, բազդատելով զմերն ընդ յունին ուր ուրեք հարկն պահանջէ, որով աւելի ճշդիւ կ՚ըմբռնեմք և կ՚ուսանիմք մեր սեփական բառից բազմադիմի առուներն և կիրառութեան եղանակներն։

Գիտելի է երկրորդ զի այնպիսի ընդհանուր օրէնքներ կան յոյս ոչ միայն Ցոյնն և Հայն, այլ և ամենայն լեզուք միարան և միաձայն են յորոց չէ մարթ խոտորել և զարտուղիլ առանց մոլորելոյ։

Երկար է այժմ ասա առաջի դնել մի առ մի այս օրէնքները զոր հմուտք գիտեն և չգիտցողք պարտին նոցա հետեւիլ։

Կան նաև առանձինն և ինքնուրոյն յատկութիւնք լեզուաց, հնչման մասին, զոր երբեմն բուն իսկ լեզուին ներքին բնութիւնը՝ հանգամանքը կը ծնանին, երբեմն յամախտաւ սովորութիւնը կ՚օրինադրէ և մերթ եւս, ուր հաստատուն կռուան պակաս է, ականջը՝ ճաշակը և վայելչութիւնը կը սահմանադրեն։

Մեծաւ փութով և խնամով ուսումնասիրելի խնդիրք, զորոց սակայն և ոչ իսկ կատարել թուին այբբենարան յօրինել յանձն առնող պատկառելի հեղինակք։

Ի դարման այսր ամենայնի մենք խնդրեցինք ծանօթ հրատարակագիր մեծարգոյ Արբահամ էֆէնտի Մուրատեանէ որ, մեր տեսութիւններն ալ առաջի աչաց ունենալով, հաճի նոր ուղղութեամբ եւ մեր լեզուին հանգամանացը ամենայն հարազատութեամբ համապատասխանող նոր Այբբենարան մը յօրինել զոր և, յետ բազմաքիրտն աշխատութեան և անակնուելի ճգամբ, ինչպէս ինքն իսկ կը խոստովանի, ի գլուխ հանելով ներկայացուց մեզ։

Ինդիրն արդէն իսաստասիրած և մինչեւ իսկ սկզբնաւորութիւն մ՚բրած լինելով, զոր անշնար եղեւ մեզ ի յանգ ածել առ չներել ժամանակի, անակնկալ չէին մեզ համար այն գժուարութիւնք որոց պիտի բազմէր երկասիրողն։

Սակայն ուրախ եմք ըսելու որ, էական և կարեւորագոյն մասանց մէջ, ըստ ամենայնի յաջողած է յարգելի հեղինակն և ամէն կերպիւ յանձնարարութեան արժանի գործ մ՚արտադրած, զոր և ըստ արժանւոյն գնահատելով վաւերացուցած է Ուսմն. Խորհուրդն։

Երկու մասի բաժնուած է սոյն գործն։ Առաջնոյն մէջ խնամով ի բաց թողուած են այն ամէն բառերն որք առանձինն դիտողութեան տեղի կուտան եւ մասնաւոր օրինաց կամ կանոնաց կը հպատակին։ Որով, իբրեւ թէ մանկիկին ձեռքէն բռնած՝ գալարեաց և բուրաստանաց մէջ կը յանձնէ ուսուցիչն, ո՛չ մի խիճ կամ խութ, ո՛չ մի փուշ, ոչ մի անհարթութիւն, այլ ամենայն ինչ հարթ եւ դուր, զուարճատեղ և քաղցրարոյր։

Իսկ երկրորդին մէջ, երբ բարձք և սրունք մանկան բուսական զօրացեալ և հաստատեալ կ՚ենթադրուին և այլ եւս կրնայ վստահիլ նմա ընդ առապարս գնալոյ, լեզուին խստոր և ոլորուն ուղիներն ընդ առաջ կը հանէ և անոնց ալ մէջն անմոլար և անսայթաք ընթանալ կ՚առաջնորդէ։

Ամէն խոտորում իր կանոնն և մեկնութիւնն ունի հոն, համառօտիւ բացատրուած որք աւելի ուսուցչին ուղղուած են քան մանկան, զի այս առաջին տպագրութեան մէջ ուսանող և ուսուցիչ միանգամայն հրաւանդելու պէտք կայ։ Իսկ երբ ընդհանրական տարբերական այս ծանօթութիւնք և լեզուն հաստատուի իւր բուն հիմանցը վրայ, յայնժամ մարթ է յապաւել և զանց առնել կանոնները և աւելի թեթեւցնել քերականը։ Այս և այս կարգի այլ կարգադրութիւնք ապագային են։

Առ այժմ մեզ փափաքելին այն է որ ուսուցիչք նեղութիւն յանձն առնեն ծայրէ ի ծայր ուշի ուշով և առողջ խելամտութեամբ ուսումնասիրել այս գործն և անվրէպ և անխոտոր առաջնորդել հայ մանկուն։

Եթէ կան բանաւոր դիտողութիւնք, զի չիք գործ որ բացարձակապէս կատարեալ լինի, թող հաճին ուղղել առ հեղինակն որպէսզի հետզհետէ կատարելագործել ջանայ իւր աշխատութիւնն։

Ց. ԹԻՐԵԱՔԵԱՆ

ՏՕՔԹՕՐ Դ. ԳԱԼՊԱՐԵԱՆ

Սկիւտարէն փոխադրուած է ի Բերա Պէքեար փողոց թիւ 9։

Երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը կէս օրէն վերջ իւր բնակարանը կ՚ընդունի հիւանդներն և երեքշաբթի օրեր ձրիարար կը դարմանէ աղքատները։ 47

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՄՈՆ ԳԱՖԱՄԱՃԵԱՆ

ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ

ԸՆՏԻՐ ԳԻՄԱԾՈՅ

ԱԶԳԱՑԻՆ ԵՒ ՕՏԱՐ ՄԱՏԵՆԱԳՐԱՑ

Գիրքերուն ապարանին է լոյս ընծայուած այդ գեղեցիկ կը պարունակէ ազգային և տարբ հեղինակաց գեղեցիկագոյն գրուածներ, մեծաւ մասամբ անտիպ, գրագիտական գլխաւոր կանոններ, հակիրճ կենսագրութիւններ, և այլն, և այլն, այնպէս որ կրնայ բանիլ թէ նոյն մանկուան մասաւոր զարգացման գերազանցապէս կը նպաստէ այդ մասնիկին։

Կը գտնուի բոլոր Հայ գրավաճառաց քով, Գին 7 1/2 գրանիկան։ Կեդրոնատեղին է Բ. Պօղոսեանի կեդրոնական գրատունը, Կ. Պոլիս, Պահճէ-Գաբու, թիւ 56։ 407 3—5

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ Ց. ՊԷՏԱՔԵԱՆ

Ը Ն Թ Ա Ց Ք

Ի Ա Ղ Ա Ք Ա Կ Ա Ն

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ա. Տարի

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Բարեփոխեալ ըստ ծրագրոյ և յանձնարարութեան Պատ. Ուսումն. Խորհրդոյ Ազգային Կեդր. Վարչութեան։

Ի ՊԷՏՍ

Դ. Դասու Ազգ. Նախակրթարանաց

282 ԳԻՆ 2 Գ

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՒՑԹ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետերերը Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աչխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 16,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի զնասուց համար։

6

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կայուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոցս կրած զնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. միակ գործակալք ի Պոլիս և ի Շրջակայս
Թիւ 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

11

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ եւ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆռանկ	8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1889	»	5,604,722
Տարեկան հասոյթ » » »	»	12,773,779

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանկ 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանկ 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանկ

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաքու, Անանիատիս խան.

11

ԾԱՆՕԹ—Ցեառք Ներսէսեան Հայր և Որդի, Ընկերութեանցս Պոլսոյ դրամատեարը, լիակատար ՎԱՐ.

Կընդունուած են վճարելու անմիջապէս այն ամէն ցնաս, որոյ հաշիւը հաստատուած է և վաւերացեալ Ընդհ. Գործակալութենէն.

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

211 · Կ· ՊՈԼԻՍ ՄԱՀՄՈՒԴ ՓԱՇԱ 211

Պատիւ ունի ծանուցանել իւր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ, իւր խանութին մէջ կը պատրաստուին թէ՛ արանց և թէ կանանց յատուկ ամէն տեսակ գեղեցիկ կոշիկներ Ֆրանսական նիւթերով և Ֆրանսայէ բերուած վերջին նորաձեւութեանց համապատասխանող օրինակներու համաձայն։

Պատրաստուած կոշիկները հեւեւալ վերջին գներով կը վաճառուին։

Պոթին կալոշ	ղրշ	95	Պալատական կալոշ	ղրշ	45
Պոթին	»	67	Կանանց մուճակ	»	40
Մոյկ	»	150	Կանանց սկարբին	»	45
Սկարբին	»	52			

Ինչպէս յաճախ կը տեսնուի զանազան ծանուցմանց մէջ, մեր արհեստակիցք ոտանք, սովոր են, երբ ապրանք մը ուժան կը ծախուի, ըսել յաճախորդաց թէ, շինուածքին մէջ թերութիւն կայ. մեր Արգոյ յաճախորդք, կրնան վստահ լինել թէ մենք ուժան և թէ լաւ պատրաստուած գաղղիական կոշիկներ կը վաճառենք, և կրնանք վաճառել. վասն զի մենք նախնական նիւթն, ուզղակի Գաղղիայէն բերել կուտանք, և ո՛չ թէ Մերձանէն կը գնենք այլոց նման. մենք ապրանքը գնած ատեն կը շահինք և ոչ թէ վաճառած, հետեւաբար հասարակութիւնն զգուշացնելու համար այլ ընդ այլոց հրատարակութիւններէ, կը հրաւիրենք վերոյիշեալ գալ, անձամբ ստուգել, և շահադիտական առարկութեանց չզոհուիլ։

291 18—20

ՈՉ ԵՒՍ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒՍ ԱՐՏԱՆ ՆՈՒՍԱՁՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԻԱԼ—ՊՈՏԷՆԻ ԵՐԿԱԹ

89

Այս բաղադրութիւն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Ֆրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յետ գործածութեան, նախամեծար համարած են զայն միւս երկաթախառն պատրաստութիւններէն։

Այս երէսի, շուրջի հոգի յիսի ներսի, մեծ գրիբոնիմբ կ'առնուի յինքերէն և մանուածներէն

Պնդութիւն չի տար, ատամոքսը չի գրգռեր, սիրտայները չի սեւցներ։

Կեդրոնատեղի՝ ԾԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՏԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

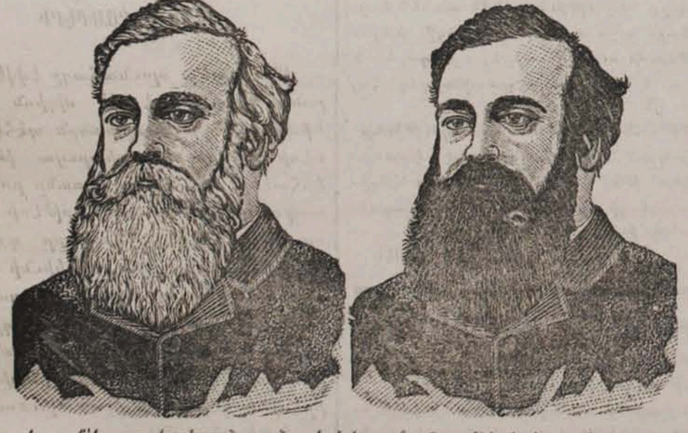

Նոր գիւտ մ'է այս մազերուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ ոչ և է նիւթի գործածութեան կամ լուացքի։

ՇԱԳԱՆԱԿԱՆԱԳՈՅՆԻ ԿԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿԱՏԱՐԵԱԼ ՍԵՒՍ

Այս նոր ներկը բազկացեալ է միայն արմատներու և խոտերու նիւթէ։ Պարտական կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին պայծառ շագանակագոյնի կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկին ուրշսի գերազանց է նմանարկեալ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Իւր առաւելութիւնն է մազերուն ամենէն բնական երեւոյթը տալ և ամենէն ուշադիր դիտողն ի դերև հանել։ Կը կասեցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ, թեփը կ'անհետացնէ և նոր յոյժ կուտայ մազերին մորթին։ Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾԱԾՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Օրուակը երեքցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել սպասառակի մը մէջ, յետոյ բուրսի պզտիկ սանտրով մը կամ այդ հեղուկին մէջ թրջած բանուածով որ թեթև կերպով մազերուն վրայ անցուցեալ զայն, այնպէս որ ամբողջ մազերը, թրջին։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը չոգիանայ։ Բոլոր մազերը մէկ շեալեալով, ունենք մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մէկ անգամ բաւ է։ Եթէ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածուի, գոյնն աւելի թանձր կ'ելլայ։ Ընդհամ մը որ ուզուած գոյնը ձեռք բերուած է, գոյն տարիներով պահելու համար կը բաւէ երեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկին գործածելն։ Նոյն եղանակը գործածելու է մօրուքին և պեխերուն համար։ Պէտք չկայ գլուխը լուալ գործածութենէն առաջ կամ ետքը։ Բնականաբար վերջէն դէնքն և ձեռները լուալու է առ ի զգուշութիւն։

ԾԱՆ. Եթէ ուզուած գոյնը ձեռք չբերուի մէկ երկու գործածութենէ ետք, գլուխը ուլալու է քիչ մը ալբոլով, ապա գլխուն քսելու է այդ ներկին մէջ թեթևապէս թրջած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԵՂԾԵՐԻՆ ԶՕՐԻՇԱՆԱԼ

Միակ կեդրոնատեղի՝ ԼՐՄՈՒՆՏ ԳԵՐՄԱՆԱՆ, ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վ.ոյվոտ, Պահչէ-ջէ քով կոյսրան Ղալաթիա-Շէյլի Թրամուէյից, թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։

63

Օ ԲՐՕԿՐԷ

ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՐԹԱՐԱՆԸ դրանց, պատուհաններու, փեղկերու, կաղնիէ բ--ե տախտակամաճներու, բ--ն--ներու եւ այլ ատաղնագործական շինուածեանց

ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՏԷՐ

ՌՈՒԲԻՆ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

ՊԷՅՈՒԹԱՇ, ԱԶԻԶԻՅԷ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 21, 22, 23

Այս գործարանի մէջ կը պատրաստուին կակուղ ու կարծր չոր փայտերէ ամէն տեսակ շինութիւնք թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ։ Նոյնպէս զօրանոցներու, հիւանդանոցներու, վարժարանաց և խանութներու ներքին ու արտաքին ատաղձեայ ամէն տեսակ զարդարանքներն, ինչպէս նաեւ մեքենայով կատարուելիք ամէն տեսակ ատաղձայ գործեր։ Դուռներէ եղած յանձնարարութիւնք եւս կ'ընդունուին։

Այս գործարան կը պատրաստէ նաեւ ատաստիւ, դ--ղ--է և քանդակեալ զարդու կարասիներ, շարժուն ըլլէ թէշկներ, բարամբաւոր մեծ սանդուղներ և մեծ փողոցի դռներ։

Սոյն գործարանը դիմդէ մեծապէս գոհ պիտի ըլլան, որովհետեւ յիշեալ գործարանը մեքենայներու շնորհիւ մեծ դիւրութիւններ ունի։

ԱՐԱԳ, ԱԶԱՆ, ԽՆԱՄՈՎ ԳՈՐԾ 319

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՅԺ—ԿՈՐՈՎ

ՀԱՅՈՍՅՈՏԻՆ ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՈՒԻ—Վերջին քսան և հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս գեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մինչեւ ցարդ գտնուած է, կատարելապէս բաւականելու համար ուզեցի հիւանդութիւններն, անգամալուծութիւն, քնատութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վազնչաց կորուստ, եւ առնական յիշերու կորուստէն յառաջ եկած ամէն գործարանական խանգարում։

Կը բուժէ գլուխարամբարութիւնը, ջղային եւ սրտի հիւանդութիւնները, լեարդի եւ երիկամանց հիւանդութիւններն, արեան շրջանի բոլոր խանգարումները։ Ընդհանուր հիւծութիւնն եւ ապատումը։ Կը կասեցուցնէ կենսական յիշերու ուռ և կորուստ որ յառաջ եկած է ուռ է պատճառէ։

Ջղային տկարութեան եւ սաղ հետեւանաց մէջ այս գեղին ազդեցութիւնն անմիջական եւ մեծագոյն է։ Մեծամեծութեան զգացումներն եւ ուժասիրեալ կ'անհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՈՒԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ ջղային հիւծ եւ ուղեղային գոյացութիւն կ'ստեղծէ, արեան մէջ մանուանելով կենսական եւ լեկտրական տարրը, ֆոսֆորն, որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գոյացութիւնն է։ Առնական կորովը կը կենդանացնէ մարդկային ամբողջ գրութեան մէջ, մարմնոյն եւ մարքին տալով հանգիստ եւ առոյգ առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ գոհունակութեամբ։ Խարտեսամ է, կը զսպէ եւ կը ճախցնէ արիւնն եւ նոր առուգութիւն մ' կուտայ ուղեղին, ջղային գրութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գործածուած առաջին օրէն իսկ, ջղային գրութեան եւ մտաւորական կարողութեանց նկատմամբ եւ կորուստներ։ Մարդուութիւնը վերանորոգուած է։ Աւորմակը հրաշալի կերպով կ'աւելնայ։ Ագեսց պաշտօնը կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Գունը կը լինի հանգարտ եւ կազդուրիչ։ Դէմքը կ'ունի լենայ, շրթունքը կը գունաւորին, աչքերը շողուն կը լինին, մարմնի պայծառ եւ առողջ գոյն մը կ'առնու, մազերը դյի կ'առնան։

Զգուշացէք սուտ նմանութիւններէն։ Տոքթոր Լալորի ճշմարիտ ֆոսֆատինը պարունակեալ է ամէն շիշերուն մէջ որոց բրիտանական կառավարութեան գրաւոյ կը կրեն սա բառերով Dr. Lalors' Phosphodyne, London, England բոլոր փոքրագրեամբ։ Այս գեղին ունեցած յաջողութիւնն յառաջ է եկած բազմաթիւ վատնդաւոր եւ ֆնասակար կեղծեր։

Մեծագոյնակ եւ փոքրագոյնակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչի քով,

65 Մ. ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վ.ոյվոտ, պահչանոցի քով, կայսրան Թրամուէյից, 95 եւ 97։

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ եւ ԵԿԱՄՏԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Ի ՎԻԵՆՆԱ. Հաստատեալ 1858 ին

1887 Դեկտեմբեր 31ին երաշխաւորեալ հասոյթն էր Ֆր.		86,699,951.29·
Ամրողջութիւն ապահովեալ գումարաց	»	408,448,921.35·

Ապահովագրել տուող անձինք մահուան պարագային մէջ տարեկան բաժին. ներէն % 25 չակ կ'ընեն։

Ապահովագրել տուող անձինք կենաց պարագային մէջ ապահովագրեալ գըրամագլուխներէն մինչեւ 41 ½ % չակ կ'ընեն։

ԽԱՐԻՍԽ ընկերութեան կատարած գլխաւոր գործողութիւնք են.

Ա. Ապահովագրութիւն մահուան պարագային մէջ։ Օրինակ.

35 տարեկան անձ մը 29.70 ֆրանքի տարեկան բաժին մը կը վճարէ իւր ժառանգորդաց ապահովելու համար 10,000 ֆրանքի գրամագլուխ մը, վճարելի իւր մահուանէն յետոյ և սա իրեն իրաւունք կուտայ շահուց մասնակցել իւր ապրած միջոցին։

Բ. Ապահովագրութիւն կենաց պարագային մէջ (Ժիտք) Օրինակ.

Մէկ տարեկան եղած մի միջոցին ապահովագրեալ տղայ մը քսան տարի յետոյ 10,000 ֆրանքի գրամագլուխ մը պիտի ստանայ, սակէ զատ պիտի մասնակցի Ընկերութեան 85 % շահուց 320.30 ֆրանք տարեկան բաժնին փոխարէն։

Մանկանց օժտի համար ապահովագրելոց շահուց մասն եղած է վերջին երեք տարիներուն համար 37 %, 34.12 % և 41 ½ %։ Այսպէս ապահովագրեալ 1000 ֆրանքին վրայ, 415 ֆրանքի շահաբաժին տուացած են վերջին բաշխումն։

Ջնջին մ'ցանակի մը միջոցաւ կարելի է երաշխաւորել նաեւ վճարուած գումարներն, եթէ մահ պատահի։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհ. Գործակատարն Գ. ԼԻՕՆԻԼ ԳՈՆՏԻ.

Գրասենեակ, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Մարէրի, երկրորդ յարկ

Ընկերութեան սեղանաւորն է Գ. Ս. ԱՏԼԷՐ 26

ՃԵՐՄԱԿ ԱԿՈՒԱՅՆԵՐ

Առողջապահութիւն Բերնի

ՊՈԹՈՅԻ ՋՈՒՐԸ ‖ EAU DE BOTOT

կը պահպանէ ակուայները, կը պնդէ ընդերքը, կը զովացնէ բերանը.

ՓՆՏՌԵԼ Բ--Ն ՊՈԹՈՅԻ ՋՈՒՐԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ՝ 17, Ռիւ տը լա Բէյ, ԲԱՐԻԶ.

Ասկից առաջ՝ 229, Սէնթ-Օնօրէ

ԿԸ ԾԱԽԻՒԻ ԲՈԼՈՐ ՀՈՏԻՎԱՃԱՌԱՑ ՔՈՎ.

Հարցնել նաեւ Պոթոյի Վիոլէթը ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹԸ, Նրբութեամբ և բոյրով գերազանց։

423 Կը գտնուի ի Կ. Պոլիս, Պօն Մարշէ, 354, Մեծ փողոց Բերայի

Կ ԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՒԼԸՄԱՆ եւ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Մէյլէթ խան, միջազգային թղթատարատան վրայի յարկը

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր հմտաւ մի ստացած է ի մէջ, այս ձմրան եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելում մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգղիական, Գերմանական եւ Պէլճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւաբար իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որք են օժտի համար ամէն տեսակ ճերմակեղէնք, բանուածք, կիսազգեստք, քալիքօ, քօրսէ, թաշկինակ, սեղանի պիտոյք, շապկի, շապկունկեր, ատամանք, ֆլանել կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդազգեստներ, ուսեալ ած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակի։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքեթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու շքեղութեամբ յօրինեալ են։

Ցաւելում մի բրած է դեռ ապարուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ծախ է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոյա ճաշակին ու բազմանոց համեմատ ի գործ դնելով թանկ որ ապրանքն։ Կը գտնուի նաեւ մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամէն տեսակ զգեստներ բալթոներ խիստ չափաւոր գներով։ Կը ծախուին մեծ եւ փոքր քանակութեամբ.

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՑ 101

ԼՈԶԷՐ ԵԱՆՈՍԻ ԴԱՌՆԱՀԱՄ ԱՂԲԻՒՐ

Մ--ը-գ-ի-ն բնական ջրոց լ--ա-ի-ն Աբսի և ս-ս-ն-ով ս-դ-ե-ս-ռ-ի-ն. ա-ի-ի հմ

Պէտք է փնտռել տիրոջը բուն անունն և ստորագրութիւնն, ի Պուատարէլիթ, ԼՈԶԷՐ ԵԱՆՈՍ.

Կը ծախուի ամէն դեղատանց մէջ. Թուրքիոյ համար ներկայացուցիչն է Ժ. Վ.ՈՒԳԴՈՐ, Ղալաթիա, Իզմիրլի Օղլու խան, 4. 413 1—6

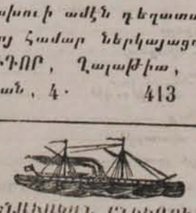

ՇՈՒԴԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ եւ ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ

Ն. ԲԱՒԲԻ եւ ԸՆԿ.

Մ--ր-ի-ի-ի և Բ--ի-ի դիմ- կ-ն-ա-ա-ր-ա-ի-ի-ն

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաֆում երթալիք յաճախիկայ շոգենաւն է Սկ--ի-ի-ի որ ապրիլ 16ին Մարսիլիայէն և ապրիլ 22ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յաճախիկայ շոգենաւն է Աբ-ի-ի որ պիտի մեկնի ապրիլ 30ին։

Բարիզ Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեայ ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 300 ֆրանք
Բ. » 220 »

Ո--ղ-ի և ա-ր-ի ո-ղ-ի-ա-ր-ի-ն

Նաւուղղեցի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԻ

Թիւ 17-18 Քիւշիւք Միւլէք Մոմհանէ փողոց, Թիւ 14

371

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՔ

Սբ--ի-ի-ի Ա-ի-ի-ի, Կ. Գ-ը-ի և Օ-ի-ի-ի դիմ-

ԹՈՄԱՍՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔԼԸՆ

Անուն	Թիւ	Անուն	Թիւ	Անուն	Թիւ
Ալպանոս	2000	Ֆլամինկո	1600	Բալէարոն	320
Անճէլս	3000	Կալիլէօ	5500	Բանանէր	170
Աբօլլո	5500	Կիրանոս	2200	Բլանչ	150
Արկս	1300	Կոզզ	1500	Բոլզ	100
Արիսգոս	4000	Կրոսնոս	2200	Գուիդոս	280
Պասանոս	3000	Հիրոս	2000	Դիալիթ	440
Պորտոսին	2200	Հիտալկս	8000	Դինալդոս	320
Պրավս	2000	Հինուս	7000	Լուլզ	800
Պրինիալ	8800	Հուսկեր	1200	Թոմէս	350
Դեսլրս	2600	Ամակս	5000	Լոզարիս	350
Դալիքոս	2500	Ճիւնս	2300	Պարէրնս	400
Գամէս	2100	Քէլլս	2000	Սանդիակս	820
Գաղս	2000	Քոլրինս	4200	Սարֆս	200
Գոսս	2700	Քոզնս	2200	Սիլվիս	200
Զէքամս	5000	Լէս	2000	Սորէնսս	430
Գլիս	4500	Լէբանթս	4500	Թ. Ուիլսըն	300
Գոլոբատս	8400	Լիվրիս	8000	Թուբոս	120
Տիրս	2500	Մալտս	1500	Թոլիս	280
Տօմինս	1800	Մարբենկս	4300	Թորբիս	90
Տուրս	4100	Մարգէլլս	6500	Ուրանիս	500
Տրաբս	2600	Մէլս	2000	Վ.ոլթուրս	500
Տայնամս	1100	Մուրինս	3100	Եէսս	860
Էլասատս	3000	Նէլս	2000	Զէկրա	100
Էլէգիրս	3200	Օրլանս	3000	Տիֆայնս	200
Էրսէլս	2600	Օթելլս	5000	Ճրմս	200
Ֆալբոս	800	Գրանս	4500	Զէրս	140
Ֆիսս	1700	Օգդս	2000	Մոսքիթս	120
Լիմիրքն Մանարք					8000
Իզմիրին Մանարք					8000
Լիդերն Մանարք					8100

Ո--ղ-ա-ի-ն-ա-ի-ի-ի